Ч. 59 (14.602). Львів, четвер 18. березня 1937. Opłata pocztowa uiszczana gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Жидівська кольонізація України.

Директор „Агро-Джойнту" д-р Розен подав у пресі такі інформації про працю Джойнту в Совітській Україні. На дальший розвиток жидівських рільних осель на Україні та Криму призначено в 1937 р. чергові грошеві суми в загальній сумі 10 міліонів карбованців. Цьогорічний буджет обернуть на електрифікаційні та іригаційні праці, а також на ріжні промислові підприємства.

При помочі Джойнту поселено на просторі 3 міліонів акрів поверх 250.000 жидів. Крім того кількадесять тисяч жидів втягнено до промислу. Цього року жидівська кольонізація буде поширена. Щоб поселити на Україні та Криму дальших 500 жидівських родин, совітський аграрний банк призначив у 1937 р. 5 міліонів 400.000 карб. кредиту.

БАРИКАДИ НА ВУЛИЦЯХ ПАРИЖА.

6-ох УБИТИХ і 150-ох РАНЕНИХ

Вчора вечором у салі кіна „Олімпія" у паризькій дільниці Кліші відбувалися збори правої „Французької суспільної партії" під проводом полковника де ля Рока. Коло 20. години, коли в салі було вже кількадесятьох членів партії, прихильники „людового фронту" намагалися вдертися до салі, опісля вдерлися до недалекого будинку міської управи і відтіля обкинули „Олімпію" камінням та іншими важкими предметами. 40 поліцаїв евакувало салю, ослонюючи членів „суспільної партії".

Тимчасом ліві демонстранти вирвали каміння з бруку

і збудували 3 барикади перед міською управою Кліші та відтіля засипали камінням і револьверовими кулями поліцію, що тричі наступала на барикади.

Стріляли також цивільні люди, що стояли за поліційним шпаліром та на терасі недалекої каварні. На приказ команданта поліційного відділу тричі остережено звуком сурми юрбу, що успокоїлася, але лише на хвилю, бо небавом почала знову стріляти. Після трьох наступів поліція здобула барикади, розкинула їх та прогнала юрбу, що відступила, співаючи „Інтернаціонал".

Маніфестанти перенесли своїх ранених до міської управи, яку замінено на шпиталь. На місце кровавих подій приїхав міністр внутрішніх справ зі шефом поліції.

По півночі демонстранти почали нові заворушення; вони били шиби у каварнях та в крамницях з печивом.

Як інформує дижурний лікар,

підчас тих подій втратило життя 4-ох маніфестантів і 2-ох поліцаїв; ранено 80-ох маніфестантів і 70-ох поліцаїв, м. ін. ранили шефа Блюмового кабінету Андрія Блюмеля.

КОМУНІСТИЧНИЙ ВОЖД НА ТЕРЕНІ ЗАВОРУШЕНЬ.

Авас подає на основі певних джерел: на місці кровавих сутичок появився генеральний секретар комуністичної партії Торез; юрба повитала його окликами „робітнича міліція".

Більшість ранених належить до лівиці.

ЧИ СПРАВДІ ВИНОВНИКІВ ПОКАРАЮТЬ?

Міністр внутрішніх справ Дормуа вернувся в 3. годині досвіта до свого міністерства і заповів, що адміністраційне слідство, яке переведуть у якнайскорішому темпі, викриє виновників кровавої ночі „без огляду на те, хто вони". Уряд висловлює жаль, складає поклін жертвам та закликає всіх громадян зберегти холодну кров.

РЕФЛЄКСІЇ.

Як подає Авас, французька суспільна партія оголосила комунікат такого змісту: „Вчорашні події є вислідом змови екстремістичних елементів „людового фронту". Чи після вчорашніх напастей революційних елементів, що вмішалися до „людового фронту", республиканці, що туди належать, зрозуміють, яка небезпека загрожує теперішньому устроєві."

ЗАВОРУШЕННЯ НА ПРОВІНЦІЇ ТА В КОЛЬОНІЯХ.

Коло тисячі маніфестантів заатакувало вчора пізним вечором збори „Французької людової партії", що відбувалися в Асніє. Поліція арештувала 3 особи.

У Сідіблябі (Альжир) робітники міських варстатів демонстрували проти того, що замкнено ті варстати, наражуючи робітників на безробіття.

Під впливом агітаторів **туземці обкинули поліцію камінням; ранено 18-ох поліцаїв і 4-ох маніфестантів.**

Помер Остін Чемберлєн,

ВЕЛИКИЙ ПАТРІОТ І ВЕЛИКИЙ ДЖЕНТЕЛЬМЕН.

У вівторок вечором помер на серцевий удар визначний британський політик Остін Чемберлен, у 73. році життя. Він був найстаршим сином визначного консервативного політика, Джозефа Чемберлена. Політичну карієру почав він у 1892 р., як посол до палати громад, 1902 р. був міністром пошт, в 1903—1906 і 1919—21 рр. міністром скарбу, в 1915—17 рр. міністром Індії. Підчас війни був Чемберлен членом военної ради, в 1921—22 рр. льордом тайної палати і провідником консерватистів у Палаті Громад, від 1924 до 1929 р. міністром закордонних справ. В „уряді національної консолідації" був О. Чемберлен від серпня до жовтня 1931 р. першим льордом адміраліції, себто міністром фльоти. Палата Громад вшанувала нині його память; промовляв премієр, провідник опозиції та Льойд Джордж. Мін. Іден виголосив перед мікрофоном спомин про Чемберлена.

Преса всіх політичних напрямів присвятила довгі статті Остінові Чемберленові як „великому патріотові та великому джентельмнові". Завдяки чистому, щирому характерові Чемберлен мав велику пошану — називали його „совістю палати громад".

ХТО І ЩО МОЖЕ обєднати український нарід?

З кол Читачів дістаємо уваги на найбільш актуальну й болючу українську тему, яка може дати товчок до дискусії. Тому й містимо її на цьому місці, даючи цим доказ, що проблему консолідації вважаємо першою з усіх істнуючих проблем. — **Ред.**

Всі народи кругом нас обєднуються, організуються. Накладають сталеві шоломи, надягають залізні панцирі і сціплені в одно маширують крицевими кроками вперед до незнаного (?!) завтра.

Незнаного? Хто каже „незнаного"?

Народи знають своє завтра. Вони знають, що в цьому „завтра" той тільки матиме право на життя, хто обєднаний, зорганізований, міцний і здатний обороняти своє істнування.

Хто необєднаний, незорганізований — той слабий! Для слабого нема місця між здоровими і сильними. Він мусить гинути. Таке вже тверде біольоґічне і суспільне право для всіх. Воно вимків не знає.

Питання обєднання й організованости українського народу в один національний моноліт — це питання для нас біольоґічно-політичне: бути або не бути!

В нас робилося чимало спроб політичного обєднання, й робиться по нині. Але це спроби не обєднання, тільки дальшого розбивання й розпорошкування народу. Робили і роблять ці спроби політичні доктринери, амбітники або карієровичі. І замісць обєднання — дали нам повний хаос і розтіч.

Ті, що досі хотіли нас обєднувати, не знали поправді, чого хочуть. Не знаючи своєї мети, не могли й найти шляхів до неї.

Добачуючи наше національне нещастя і слабість у багатстві політичних партій, творили і творять нові партії. Значить, практично тільки побільшують те нещастя і слабість народу. Автім — партійність недержавного народу не є його ні нещастям, ні слабістю.

Який-же конкретний зміст вкладаємо ми в розуміння гасла „обєднання й організація українського народу"?

Під словом „обєднання" ми не розуміємо політичної акції, що має загнати цілий нарід в одну якусь політичну партію, в один табор. Такого 100% обєднання цілого народу ніде в світі нема і не може бути. Нема його в Італії, Еспанії, СССР — не може бути й у нас. Ми не можемо ні думати ні говорити про обєднання цілого українського народу, як довго розділю-

ють нас державно-політичні кордони. Говорячи про обєднання, ми можемо мати на думці тільки ту частину українського народу, що опинилася в орбіті державности Польщі.

Видвигаючи питання обєднання народу, не віримо, що можна його реалізувати механічними засобами, поборюванням політичної партійности. Ні! Ми вже вище сказали, і це твердження тут повторюємо, що політичні партії не є ні нещастям, ні слабістю недержавного народу. Політичні партії, як дотеперішній суспільний засіб організації народів, можуть нас наблизити в слушний історичний момент до національного обєднання.

Під словом **обєднання** ми розуміємо **духову силу,** ясно скристалізоване **гасло,** ясно окреслену найвищу національну ідею, що за нею може піти весь нарід, без огляду на політично-партійну приналежність і [illegible]. В такій ідеї чи ідеалі повинні бути елементи найбільшого ідеалізму в думанні, відчуванні й хотінні та всі познаки реалізації в практичному виконанні.

Якщо ні одній нашій дотеперішній політичній партії не вдалося досі перевести в життя справи обєднання народу, то тільки тому, що ніодна з них не зміла видвигнути й оформити такого всенаціонального гасла, такої всенаціональної ідеї. Така всенаціональна ідея мусить бути для всіх ясна і зрозуміла своїм змістом та реальна у практичному виконанні. Неясної, незрозумілої своїм змістом ідеї та неможливої в реальному житті до переведення нарід не прийме за свою. Вона не стане ніколи всенаціональною ідеєю.

А вона в нас оформлена вже теоретично й подекуди навіть практично. Це — **підготова українського народу до чинної боротьби з комунізмом, до збройного змагу з червоною чи білою Москвою за незалежну Українську Державу!**

В цьому гаслі, в цій ідеї **містяться всі** змагання народу — культурні, економічні й суспільні. В цій ідеї можуть стопитися неначе в горнилі всі політично-партійні ідеали в один всенаціональний погляд, одно бажання, одну волю, один всенародній чин. Це перетоплення відбуватисяме **в часі** і просторі!

Людина, чи гурт людей, що зможуть цю ідею охопити залізними кліщами реалізації, потраплять у слушному історичному моменті накинути її цілому народові, тимсамим потраплять і перевести в чин необхідне обєднання українського народу.

Велика ідея мусить поривати нарід своєю величчю, осліплювати своєю сміливістю! Мусить вона вимагати також великих жертв — крови і життя. За ідею, що вимагає потоків крови, гір людських трупів і костей, нарід іде сліпо, фанатично!

Тільки людина, чи гурт людей, що зможуть повести нас на жертви крови й життя за велику всенаціональну ідею, — обєднає та зорґанізує український нарід.

Фінансовий тріюмф французької позички.

Париж 13. березня 1937.

Вчора, 12. ц. м., в годині девятій враниці банкові віконця у Франції приймали від французького громадянства гроші, як позичку для національної оборони. Пять міліярдів і триста міліонів франків (себто цілу висоту першої частини позички) вплачено впродовж 8-ох годин і вечором появився урядовий тріюмфальний комунікат міністра фінансів, що перша позичка вже замкнена. На біржі французькі вартісні папери йдуть вгору, чужинецькі акції падуть, франк випростовується, а золото масово припливає до Банк де Франс.

Знову Франція зробила несподіванку. Без ніяких вязниць і без ніякого насильства перейшла страйкова хвиля. Був момент, як 1 міліон 500 тисяч робітників страйкувало в один час. Все те належить уже до спогадів, а страйкові спазми, які тут чи там вибухають, належать уже до кінцевих дрогань цієї **великої соціяльної революції, яка перейшла мировим шляхом батьківщиною французів.**

Капітал, наляканий спершу соціяльними заворушеннями і окупаційними страйками, сховався перед державою. Відрухове почуття порядку широких французьких мас привернуло соціяльний мир (не забуваймо, що Франція вже перед своїм державним життям була чотири століття римською кольонією, отже вже тоді країною, витресованою до державного життя). Блюм дістав уперше нині комплімент від преси, що є кандидатом на французького Дізраелі.

Народи світу діляться під фінансовим оглядом на дві великі частини; в одних держава дуже багата, а суспільство дуже бідне: все для держави і все через державу. Ілюструємо прикладом: схід Европи і система т. зв. тотальних держав. І суто західно-европейська фінансова система в поширенні на англьо-саксонський світ: держава бідна, а суспільство дуже багате. Приклад: Англія, Франція, Злучені Держави.

В обох тих відділах людського роду (ми говоримо про ці дві фінансові системи) ріжні методи правління.

В тотальних державах **режім примусу,** в суто-західно европейських державах і англьо-саксонських: **режім свободи.** Обі системи видали великих державних мужів.

В останніх часах ми всі звикли слухати тільки про політичний, фінансовий і соціяльний динамізм тотальних держав.

Уперше звернув очі цілого світу на еволюційні можливости політичного режіму свободи президент Злучених Держав, Рузвельт. За його прикладом пішли всі інші демократичні держави. Цілий світ перетворюється, і у висліді може появитися в усіх краях якийсь менш більш подібний собі економічний і соціяльний режім. Так, як подібні були собі держави XIX-го століття — себто до вибуху війни в 1914-ім році. (Багато теоретиків продовжує XIX. століття до тієї дати). Тільки тут треба додати маленьку замітку: життя народів дуже подібне до життя поодиноких людей.

Одні вміють жити, другі не вміють.

Юрій Студинський.

Офіційна заява про автономію Підкарпатської Руси.

Прага, березень 1937. р.

Після цілої низки ріжних часописних вісток про підготовні переговори і конференції у справі введення автономії на Підкарпатській Руси маємо першу офіційну заяву в цій справі. На принятті, яке в минулу пятницю влаштував для представників преси чехословацький премієр-міністр д-р Годжа, у своїй довгій, з точки погляду меншинової політики чехословацького уряду дуже цікавій промові, він сказав між іншим таке:

Підкарпатська Русь дістане таку автономію, яка їй належиться згідно з постановами мирових договорів і згідно з конституцією Чехословацької Республіки.

Чехословаччина перебрала Підкарпатську Русь із 70 прц. неграмотних у цілому та з 90 прц. неграмотних серед селянського населення. Не зважаючи на такий стан, Чехословаччина дала цій країні загальне і тайне право голосування, не виключаючи навіть жінок, до чехословацького парляменту. До війни лише 5 прц. цього населення мало виборче право.

Для чехословацьких державних мужів було дуже тяжким питанням їхньої відповідальности, чи можна при таких умовинах дати населенню, яке не мало ніяких демократичних традицій, максімум демократії. На це звертали увагу теж і самі підкарпатські чинники.

Нині — казав д-р Годжа — я є тої думки, що після довголітньої праці **країна піднеслася вже на такий господарський і культурний рівень і стала вже настільки опорою демократії,** що ми вже можемо спокійно виконати зобовязання, які ми взяли на себе в мирових договорах і які випливають з чехословацької конституції.

Радикальною розвязкою цілого питання автономії Підкарпатської Руси булоб негайне розписання виборів до краєвого сойму та передача цьому соймові всієї компетенції, що пливе з мирових договорів та з конституції держави, але рівночасно з цим перенесення на цей сойм всієї тої відповідальности, яка з таких компетенцій випливає.

Шлях, що його уряд виорав з огляду на далеко сягле значіння введення автономії, такий: **твориться губернаторський уряд і йому надаємо такі широкі компетенції, як їх приписують мирові договори й конституція.** У рямках дальшої частини автономної компетенції, яку зарезервовано для краєвого сойму твориться **тимчасова губерніяльна рада,** якій дається консультативне вотум для губернатора аж до часу, поки не буде вибраний краєвий сойм.

„Ніхто — пояснював д-р Годжа — нехай не думає, ані нехай не сподіється, що таким чином краєвий сойм відкладається ад календас грекас та що ця губерніяльна рада буде сповняти функції краєвого сойму Бог знає, як довго. **Чехословацький уряд є за швидким розписанням виборів до краєвого сойму Підкарпатської Руси“.** Створення ґуберніяльної ради — це лише провізорія, яка буде ріжнитися від усіх інших провізорій тим, що буде трівати дуже коротко. **І чеські школи на Підкарпатській Руси належать по думці конституції до компетенції автономних чинників.** І в цій справі компетенція губернатора буде повна і буде виконуватися на внесення відповідного референта. „А й це не є ніяким підступом — додав до цього д-р Годжа, коли я собі застеріг,

На еспанських фронтах.

Авас повідомляє: Червона армія сильно обстрілювала Наваль Пераль де Пінарес і шлях до Авілі. — Національні літаки збомбардували Позоблянко, убиваючи чимало осіб. Опісля піхота заявято атакувала ту місцевість, але без успіху.

Національні комунікати інформують, що наступи червоних на відтинках Ляс Розас і Ель Плянто заломилися. На Гвадаляхарському фронті зістрілено 3 літаки червоних. Від початку битви за Гвадаляхару національні повітряні сили втратили 5 літаків, червоні — 19.

Комунікати червоних подають, що на Гвадаляхарському відтинку червоні прогнали національні літаки, а червоні літаки бомбардували вороже запілля. На гвадаляхарському відтинку зістрілено 3 національні літаки, під Алькалею — 1.

щоб референтом чеських шкіл на Підкарпатській Руси був постійно чех і довірений міністра шкільництва. Чеська школа хоче бути чеською не лише своєю мовою навчання, але теж і своїм змістом".

Цю свою заяву скінчив д-р Годжа таким запевненням: „Вже лише кілька днів ділить нас від подання до прилюдного відома цілого проєкту. Проєкт є саме в останній стадії редагування і зараз-же таки після великодних ферій буде поставлений на порядок засідання парляменту".

М—н.

ЩО БУДЕ ЗІ СУДАМИ ПРИСЯГЛИХ?

СЕНАТСЬКА ПРАВНИЧА КОМІСІЯ ВІДКИНУЛА ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО СКАСУВАННЯ СУДІВ ПРИСЯГЛИХ.

У вівторок 16. ц. м. сенатська правнича комісія радила над законопроєктом про скасування судів присяглих. По нараді комісія відкинула урядовий законопроєкт про скасування судів присяглих, що його з таким поспіхом приняв сойм. Підчас довшої дискусії сенатори основно розглянули всі аргументи за і проти установи судів присяглих і вкінці висловились за їх вдержанням.

Референт сен. Терліковський висловився за скасуванням судів присяглих подаючи аргументи, що ними оперували в соймі прихильники скасування судів присяглих.

Перший промовляв у дискусії сен. Петражицький, заявляючись за скасуванням судів при сяглих. Сен. проф. Станевський **висловився проти їх скасування підкреслюючи, що нова конституція не згадує про суди присяглих, бо обіймає лише засади справедливости. Тому справа судів присяглих не є конституційною, але організаційною проблемою. Сен. проф.** Врублевський, голова академії наук у Кракові, заявив, що буде теж голосувати проти урядового проєкту. Промовець пригадав, що вже при кінці XIX. в. ішла жива дискусія на тему судів присяглих. Розглянув усі аргументи проти судів присяглих і вкінці заявив, що нема причини касувати їх там, де вони істнують. **Сен. Еверт радить поширити суди присяглих на цілу Польщу.** Сен. кн. Радзивіл пропонував, щоб суди присяглих припинити на неозначений час, аж доки не можна буде поширити цієї установи на цілу Польщу. За вдержанням судів присяглих заявились ще сенатори: Баранський, Хшановський, Патек і Любомірський, проти цієї установи промовляв сен. проф. Маковський. По промові віцемін. Сечковського **комісія заявилась 10-ма голосами проти 4-ох сенаторів за вдержанням судів присяглих.** У сенаті цю справу буде реферувати сен. проф. Станевич, а сен. Терліковський буде референтом меншости.

—o—

По широкому світі.

Французький міністр скарбу замкнув субскрипцію 2. транші позички національної оборони, бо вона перейшла вже передбачену цифру 3.000,000.000 фр.

Американський шарже д'афер у Парижі Вільсон говорив з міністром Дельбосом про Рузвельтів плян ініціятиви у справі роззброєння.

Вселитовський конгрес католицького духовенства відбудеться небавом при співучасти коло 1.000 священників.

Перед румунським военним судом у Чернівцях стануло 10-ох студентів, що викликували заворушення. 8-ох засудили на 3 роки вязниці, 2-ох на 1 рік.

Британська палата громад приняла буджетовий прелімінар армії 211-ма голосами проти 104-ох.

В Австрії старшинський суд чести увільнив б. віцеканцлера Фея від замітів у звязку з убивством Дольфуса. Кн. Штаремберг заквестіонував правосильність того присуду.

Жидівська агенція в Палестині після авдієнції у британського високого комісаря оголосила заяву, в якій осуджує безділля мандатної влади, що не забезпечує життя ні майна мешканців Палестини.

Не вільно буде страйкувати.

ЗМІНА ЗАКОНУ ПРО НАДЗВИЧАЙНІ РОЗЄМНІ КОМІСІЇ.

У вівторок 16. ц. м. сойм радив над новелею до розпорядку президента про надзвичайні розємні комісії.

Референт цього проєкту пос. Гдуля звернув увагу, що в останніх роках число страйків у Польщі зросло. І так у 1930. р. було 312 страйків, а число страйкарів 48.000. В черговому році було 954 страйки і 379 тис. страйкарів. Знову в 1936. р. лиш один текстильний страйк у Лодзі обіймав понад 100 тис. робітників (в тому році відбувся теж страйк вуглекопів та численні окупаційні страйки).

Урядовий проєкт постановляє, що не рада міністрів, тільки міністр суспільної опіки покликує розємні комісії. Друга зміна полягає в тому, що примусове перемиря входитиме в життя, якщо конфлікт загрожуватиме нормальному ходові господарського життя чи суспільному спокоєві. Ця зміна викликала серед світу праці побоювання, щоб поза тим не крився замах на право боротьби у формі страйку.

В дискусії кількох послів критикувало урядовий законопроєкт. Пос. Пшиклінг зазначив, що цей законопроєкт нарушує робітниче законодавство і право страйку. Пос. Мроз ствердив, що робітничі організації не могли познайомитися з проєктами і приготовити відповідних матеріялів, а зате мали змогу висловитися в цій справі представники великого промислу. Пос. Копецьназвав проєкт надто фрагментаричним, що не розвязує низки засадничих справ. Крім того міркує, що новеля, змінюючи 4-ий уступ 5-ої статті розпорядку президента (про точне дотримування рішень комісії), **виразно заборонює страйк. Бо страйк, що вибухне після рішення комісії, матиме вже політичний і нелегальний характер.**

Промовцям відповів міністр суспільної опіки Косцялковський стверджуючи, що урядовий про-

КУРТ МІНЦЕР.

Серце на пробі.

Було це у теплі зимові тижні у Сен-Моріц, такі безсніжні, що не можна було нічого робити, хіба танцювати, попивати каву в Лансельмана, грати бріджа та фліртувати. Всі мусіли закохуватись. На мене припала ексцентрична місс Мод. Вона привезла зі собою — теж одна з ознак її оригінальности — на лектуру спортового сезону цілого Достоєвського, читала його ввесь вечір у голю і подразнена демонічним письменником, що ще прибільшував неймовірну дійсність, сама мала дивоглядні ідеї.

— Чи ви кохаєте мене? — питала вона. — Докажіть мені це. Зявіться на обіді в піжамі. Або підчас дощу возьміть на плечі свої лещата і підіть на прохід поволі до павільону Сільвреta.

Все це говорила вона поважно:

— Коли ота груба голяндка проходитиме поруч нас, покажіть їй язик і скажіть „бе!"

Десь в якійсь повісти Достоєвського є така химерна жінка, що домагається від задуреного в ній чоловіка всяких дивовижних учинків. Мод пробувала наслідувати її.

У нашому готелі мешкала одна молода гостя. Француженка, імовірно замужна. Вона була дуже гарна, але і так само недоступна. Сиділа завсіди сама, сама обідала та вечеряла, уникала всяких знайомостей, не приходила на танці — попросту ідеальна вірна жінка, хоч і весела і неворожа до людей. Вона цінила свою самотність і мала характер.

Одного разу я і Мод зустріли цю недоступну красуню на дорозі до озера. Мод обізвалася:

— Ось іде ота Пенельопа. Но, підійдіть до неї, промовте... я хочу побачити, яка це буде комічна сцена. Сміливіше... Але зараз. Ви-ж раз-у-раз повторяєте мені, що сповняєте всі мої бажання.

— Я кохаю вас, Мод, але я не ваш раб. Чи тільки для вашої приємности я маю зробити прикрість цій жінці, ще й себе осмішити...

— Коли так, то ви не любите мене. Якби ви справді любили мене... Така маленька проба і ви вже вагаєтесь! Ах, які ви нудні. Не вмієте навіть трохи розвеселити мене... Я хочу бачити, як вона прожене вас як песика...

— Але щож я можу їй сказати. Боже мій! Це-ж попросту глупо підійти до такої добре вихованої інтелігентної жінки на вулиці не як джентельмен, а...

— Отже йдете чи ні?!

Я... пішов. Коли хто закоханий — робить і не такі дурниці. Може зрозумієте мене. Мод обіцяла, що сповнить і мої бажання... Я був блазень... ні, правдивий раб!

Я наздігнав самотну жінку, вклонився їй і сказав:

— Пані! чи ви дозволите, що я пригадаю вам себе...

Чомусь така дурна фраза вийшла в мене сама від себе. Це було нахабство, але в голові я не найшов нічого розумнішого. Я так і відчував на своїх плечах погляд Мод і мав галюцинацію, що чую її сміх за собою. У тій самій хвилині я відчув ненависть до холодної англійки. Ноги підомною вгиналися... Я дурень, дурень!

І тепер сталося щось неймовірне. Гарна жінка зупинилася, всміхнулася, подала мені руку, щоб я поцілував її і на мою французьку фразу відповіла чемною німецькою:

— Дуже рада. Я вже давно чекала, коли ви мене розпізнаєте. Я вже була лиха на вас... та так довго вам було треба, щоб надуматися? Ах, які гарні були ті спільні наші дні у Сан-Себастіяно у червні! Чи ви справді могли так за мене забути?

Мій Боже! Я в житті свому не був ні разу в Сан-Себастіяно! Вона брала мене за когось іншого. Що було робити? Я був безсильний. За мною йшла Мод і чекала на сцену моєї компромітація. Страшна ситуація! Але я зрозумів, що не я пошився в дурні, а моя англійська мучителька. Мені ставало щораз гарячіше, але поруч зі мною йшла ота гарна дама, зовсім так як давня добра знайома, розмовляла зі мною і сміялася. Йшла і говорила до мене:

— Ви забули, що обіцяли нас відвідати в Бордо. Мій чоловік пізнав вас тут зараз у готелі, але сказав, що коли ви такі горді і не пізнаєте нас, то не треба вам пригадувати себе. Від часу, як він відїхав, я не маю навіть з ким танцювати. Та нині мусите все це відробити. Мусите ту злобну англійку залишити саму. Що? ви нічого не відповідаєте? А я кажу вам, що ви закохались у ній з упертости. Чи можна кохати жінку, яка вічно думає про те, якби вас понизити? Я все знаю. Вона мучить вас, знущається над вами... я мушу вами заопікуватися.

Я був такий приголомшений, що небагато розумів. Ніколи я не бачив цієї жінки, але і не мав відваги відвернутися — глянути на Мод. Я побачив її аж за обідом, коли сидів уже при новій знайомій — Люцилі. Коли я нарешті зва-

ект мав на меті лиш управити і прискорити полагодження всяких спорів там, де йде про устійнення розємних комісій. Законопроєкт принято в другому і третьому читанні.

Опісля пос. Качковський зреферував новелю до закону про унормування комунальних фінансів. Референт зазначив, що проєктована новеля вносить нове наставлення до змінованого вже закону з 1923. р. Більша частина дотеперішніх змін ішла в напрямі зменшування впливів самоврядування та збільшування обсягу його функцій. Це довело міста до катастрофального стану. І хоч відложенева акція принесла деяку пільгу, то все ж далеко ще до того, щоб міста могли розвиватись. Інвестиційні потреби міст є великі. Єдине джерело, що може поправити положення міст, це введення додатку до державного доходового податку. Дальше нове джерело доходу прийде зі зміною поділу додатку до податку від спожиття, зужиття та продукції, що забезпечить містам головно меншим, значну підвишку доходів. Новий є теж податок від будівельних площ, що не має фіскального характеру і є лише інструментом будівельної політики. Введено теж новий поділ участи міст у доходовому податку, який вирівнює кривду містам, де працювали промислові заведення, що їх централі були в інших містах.

Після дискусії цей законопроєкт відіслано до комісії. З черги пос. Святополк-Мірський зреферував урядовий законопроєкт про покінчення відловженевої акції самоуправних союзів, що почалась на основі розпорядку президента з 1934. р. Проєкт передбачує ліквідацію цієї акції в двох етапах. Законопроєкт принято в другому і третьому читанні. Пос. Ольшевський зреферував законопроєкт про ліквідацію майна, покиненого власником. Закон передбачує способи ліквідації і переняття того майна державним скарбом та гарантію спадкоємців і вірителів. Засадничою ціллю проєкту збереження покиненого майна перед знищенням.

Варшавські українці — Пророкові України.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ У.Ц.К. В ЧЕСТЬ ШЕВЧЕНКА.

Український Центральний Комітет у Польщі, вшанував 67-мі роковини смерти Тараса Шевченка традиційною святочною академією, що відбулася в неділю 14. ц. м. в репрезентаційній салі Т-ва Польських Техніків у Варшаві. На академію прибуло багато української і чужої публики, в цьому числі представники приязних нам народів Сходу, визначні польські вчені й політики.

На жаль, рівень академії був пересічний. Вина тут найбільше банально уложена програма, подекуди й виконання поодиноких нервів шодо вартости точок.

Найкращою і найвартіснішою точкою програми був реферат дир. О. Лотоцького про державницький світогляд Шевченка.

З сольових виступів слід виріжнити репрезентативні партії п. М. Ольхового, баса варшавської опери, що вміє імпонувати певним, багатим голосом. Інші соля — слабі. Приємною несподіванкою була д. добра деклямація („Кавказ") п. Е. Шведівної, якої динамічну вартість підкреслила атеатральна певність і дбайливо обдуманий прекрасний народній стрій. Виступи хору п. Сологуба випали краще, якщоб панове більше уваги звертали на руку диригента. „Заповіт" відспівано імпозантно.

Українська публика, що з прикрістю стверджуємо, не понисалася в очах чужинців, спричинюючи кілька зайвих веселих моментів на салі або оплескуючи напр. „Заповіт".

Діти в національних строях, що продавали програми, збіраючи на свою школу, робили д. приємне враження.

АКАДЕМІЯ УКРАЇНСЬКОЇ СТУД. ГРОМАДИ.

Українське студентство, згуртоване в У. С. Ґ., вшанувало память Ґенія України окремо святочною академією у великій салі В. Т. В. в мин. суботу.

Вступне слово інж. Е. Маланюка стягнуло розмірно багато публики і то старшої. Студентство не могло прибути численніше правдоподібно задля неможливо високих цін вступу (2.50!), чого слід на цього роду імпрезах уникати, памятаючи, що академія у честь національних героїв не є нагодою до заробітку.

П. Маланюк виступив з дійсно цікавим словом про Шевченка, дискредитуючи безпощадно тих, що хотіли й хочуть зробити з нього „літературного Кармелюка". Красу Маланюкового „слова" обезформила зайва й фатально довга промова відкриваючого академію.

З концертово-деклямаційної частини дійсно вартісні — спів п. Орса-Чернявської (талановита білорусинка) й тонко віддана деклямація п. Юрчинської-Попович. Академію закінчено відспіванням національного гимну.

Тепла згадка належиться акомпаніяментові полк. Науменка.

На марґінесі цих звітових рядків треба додати, що програми варшавських українських академій вже... переїлись. Людей — не брак, трба тільки більшої дози праці й помисловости.

Варшава чейже може більше вимагати ніж пересічне... повітове містечко. (КТВ.)

З життя наших установ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА „БАНДУРИСТ".

Дня 10. ц. м. відбулися в малій салі Муз. Інституту ім. Лисенка у Львові Загальні Збори Т-ва „Бандурист" у приявності 59 членів і куратора проф. д-ра Кольбушевського, декана львівського університету. Збори відкрив та відчитав порядок дня голова Т-ва Породко Діонисій. Із звіту голови виходить, що хор „Бандуриста" у звітовому році 1936-37 брав участь у „Святі українського моря" і в концерті стрілецької пісні в театрі Ріжнородностей. Крім цього шіснацятка „Бандуриста" виступала у святі купців і промисловців, у святі Ів. Франка на Замарстинові, як теж у трьох менших імпрезах. В неділі і свята співав хор постійно на „дванацятці" в церкві св. Юра. Понадто відспівав хор шість панахид і два похорони, а 13. січня щедрував хор на Р.Ш. Концерту власного Т-во влаштувати не могло. Одначе приготування до власного програмового концерту у Львові зачалися вже восени і сьогодні працює хор повною силою пари, щоб дати власний концерт у першій половині травня. В програму цього концерту будуть входити народні пісні. Безпосередньо по концерті у Львові виїде хор з цією програмою на провінцію. Проєктовані міста: Стрий, Дрогобич і Станиславів. Розуміється, що багато залежить від того, як члени будуть ходити на проби, бо останніми часами фреквенція на пробах була досить марна.

До піднесення значіння хору причинився передовсім диригент п. Плешкевич, тому голова зложив йому щиру подяку за жертвенну й безінтересовну працю. Подякував теж голова п. Гандзієві, що як заступник диригента вивязався якслід зі свого завдання.

Дальше зреферував п. Породко справу відзнаки Т-ва. Приявні довідалися, що ані у Відні ані у Варшаві не виконано відзнаки тому, що сам проект є надто тяжкий до виконання. Крім цього довідалися приявні, що Виділ Т-ва постановив відсвяткувати 30-ліття „Бандуриста" концертом і виданням альманаху. Над виданням альманаху працює вибрана Виділом колеґія (Микетей, Породко і Шухевич).

У звітовому році хор мав 102 членів; з того 24 виступило добровільно, 8 усунено за несолідність, 5 дістало відпустку, активних лишилося 65. З усіх членів виказалися найбільшою солідністю і точністю Горницький, Квасниця, Левицький Микола, Придаткевич, Савка, Тарновецький Роман, Тимчук, Карваш і Матвійчук.

З черги здав звіт секретар Т-ва Микетей О. Нових членів вписалося 21. Т-во відбуло 54 проб і 7 засідань Виділу. Скарбник п. Середюк здав касовий звіт. Приходів було 631.04 зол., розходів 336.53 зол. В касі є 294.51 зол.

Після признання уступаючому Виділові абсолюторії вибрано новий Виділ, що на засіданні дня 13. III. ц. р. уконституувався осьтак: голова Кудрик Олег, заст. голови Штайн Осип, секретар Середюк Макар, скарбник Гук Вол., бібліотекар Рубчак Зенон, диригент Гандзій Д. Члени Виділу: Тимчук Р. і Микетей О. Провірна Комісія: Стецюк А., Каташ і Бартош.

жився глипнути на Мод, вона була бліда, люта і навіть не відповіла на мій поклін.

Три дні пізніше. Аж тепер я зрозумів, яким рабом цієї англійки я був досі! Вона не хотіла мене знати. Вона була пересвідчена, що я заглузував собі з неї. Та все це була моя вина. Прийшла теж і винагорода. Замість проби кохання — визволення. Минуло всього три дні і я сказав до Люцилі:

— Моя дорога! скажи мені нарешті, що все це значить? Я-ж ніколи не був у Сан-Себастіяно, я напевно не знав тебе раніше. Та якби це було можливе, щоб забути таку жінку? Та англійська чортиця хотіла виставити на пробу мою любов і бачити, як я осмішуся.

Люцилія відповіла:

— Ех, ти дурнику... ти зовсім не розумієш жінок. Я-ж бачила все... Якби ти посмів, законаний в одній, з якою ходиш зранку до ночі. підійти до другої без її дозволу, без її наказу? Ти вже давно мені подобався, а її я зненавиділа. Я відгадала її інтриґу. Я рішила рятувати твою честь. При цьому я виратувала теж тебе самого, в їй дала добру науку.

— Люцилько! — прошепотів я — отже все це ти зробила тільки із злоби, щоб тій досолити? А не тому, що я тобі близький. Тільки на те, щоб мене відобрати іншій?

— Дурнику! Невже-ж ти так погано думаєш про жінок, що вони готові тільки на злість своїй суперниці жертвувати собою? Без серця? о, ні! Ні, я тебе люблю. Але прошу тебе ніколи не виставляти почування на пробу. Сам бачиш — серце витримує, але почування завмирають.

Перекл. а. б.

—o—

„Наталка Полтавка" в Польському Радіо.

(Враження радіо-слухача й абонента).

Українські абоненти польського радія пережили вечором 16. березня ц. р. приємні хвилини, слухаючи одної з найкращих дотепер українських авдицій. Того дня почули ми з львівської радіостації „Наталку Полтавку" Котляревського. Виконавцями були знані наші мистецькі сили — Кривицька, Романовський, Тисяк і інші з Марією Сокіл в головній ролі. Грали члени орхестри львівської фільгармонії. Музичну обрібку для радія перевів Антін Рудницький.

Зі вступного слова д-ра Михайла Рудницького польські слухачі може вперше довідалися про літературне відродження українського народу, та поруч з тим про значіння в українському письменстві й українському театрі „вічно молодої" „Наталки". Добре зробив прелеґент, що зараз на самому вступі відкликався до уяви слухачів, достосовуючи авдицію до модного нині „театру уяви".

Вимоги діяльогів — річ індивідуального погляду й естетичного смаку. Радіофонізатори старались вибрати найкраще те, що в даних технічних умовинах могли дати.

Вокальна частина вийшла дуже гарно. Особливо захоплювали своїми голосами, музичним фразуванням і дикцією Марія Сокіл і Романовський. Повний чуття і музикального ліризму був „Ой, не шуми, луже" в інтерпретації Тисяка. Гарно вийшов дует возного (Сорока) й Макогоненка у 1-ій дії. Музичні партії Терпелихи, бурлаки і возного виконані були якнайкраще. Дикція всіх виконавців бездоганна.

Інструментація Безкоровайного дещо відмолодила 111-літню „Наталку Полтавку", дарма, що з фахово-музичного боку здається шкутильгає. Інтродукція до „Сонце низенько" в старій обрібці та інструментації Миколи Лисенка більше поетична й удачніша, ніж Безкоровайного. „Де згода в семействі" чаром своєї нової мельодії, гармонізації й інструментації та високо мистецьким виконанням захоплювала слухачів, так розсварених сьогодні!

Виконавці „Наталки Полтавки" в польському радіо 16. березня ц. р. заслужили собі всі без вийнятку на щире признання та вдяку всіх слухачів.

Видно, що й Польське Радіо, якщо хоче, уміє відхилитися від шаблону і трафаретности та дати своїм слухачам хвилини правдиво культурної розваги. Маємо теж враження, що й польські слухачі були вдоволені, бо мали небуденну авдицію, з високими мистецькими вальорами.

І. Ш.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Наркоза колись і нині.

Великим добродійством для хорого, якого мають оперувати, є наркоза. Давніше, коли ще не вміли всипляти хорого етером чи хльороформом, доля пацієнта була дуже незавидна. Тодішні хірурги радили собі, як могли. Ось впр. славна була, головно у середніх віках т. зв. угорська наркоза, яка полягала на тім, що хорого приголомшували сильним ударом пястука з всаду носа. Коли хорий падав непритомний, хірург використовував цей стан і з поспіхом переводив свою працю. Інший спосіб наркози полягав на тому, що пацієнтові подавали мішанину ріжних хемічних тіл як жовч, оцет, олив тощо. Цього роду мішанки були знані вже давно, м. ін. таку мішанку подавали Христові на хресті, як про це згадує евангелист. Врешті деякі хірурги поїли пацієнтів перед операцією алькоголем до нестями і тоді щойно перепроваджували операції.

Розмірно недавно лікарі звернули увагу на часовий вплив пари з хльороформу і етеру, що хемічно зближені до алькоголю. Ця наркоза полягає на тім, що хорий вдихає цю пару крізь спеціяльну маску і оголомшений нею попадає в стан повної несвідомости і сонности, підчас якої можна виконувати всякі операції на хорім без найменшого болю та без його свідомости.

Одначе лікарі не задоволяються цими методами наркози, що бувають часом прикрі для хорих, і шукають дальше за новими способами наркози, що причиняли би хорим як найменше прикрощів, головно, коли їх усипляють і коли вони кидаються. Ось тепер два російські біольоґи Яковлев і Петров оголосили свої цікаві досліди над „електричною наркозою".

Вони переводили цю наркозу на кріликах у той спосіб, що до виголеної частини голови крілика прикладали електроду електричного апарату. Потім залучували електричну струю, що за короткий час викликувала сон, в якім можна було переводити операції. Електрична наркоза має бути практичніша від етерової тим, що прокид наступає дуже скоро, зараз по вилученні струї, тоді як пацієнт по етеровій наркозі спить ще пару годин. Сама техніка електричної наркози (щоправда досі на кріликах) є так уліпшена, що нема небезпеки якоїсь шкоди для хорого від електричної струї.

Згадані біольоґи усипляли електричною струєю також вагітні крілиці і виказали, що електрична наркоза не має шкідливого впливу на плід у лоні матері, ані на хід породу. Тому дослідники вважають, що при помочі електричної наркози можна буде переводити безболісно породи. Ці два вчені не є першими, що виказують можливість наркози при помочі електричної струї; цю методу відкрив уже на початку нашого століття французький фізик Ледюк. Він доводив себе при помочі електричної струї до глибокого сну і своїх асистентів, одначе тоді ці досліди не вийшли поза його лябораторію.

Наскільки дальші праці над можливістю наркози при помочі електричної струї потвердять її доцільність та нешкідливість, то безумовно буде це цінним надбанням для хірургії, що причиниться до зменшення прикрих відчувань, яких так бояться хорі,що їх треба до операції засипляти.

Б. Г—й.

Змагання за приріст населення.

Живемо в таких часах, коли кожна держава старається всякими способами піднести численність свого населення. Причиною тут загальна думка про нову світову війну, тому всі держави потребують якнайбільше вояків.

Звідсіля і натиск на приріст громадян своєї держави, що доходить іноді до смішно прибільшених форм. Так нпр. останніми днями часописи подали вістку, що грецький уряд поставив перед своїми безженними урядовцями дилему: або оженитись або втратити посаду. Знову ж у Німеччині поволі гітлерівці заганяють жінку до старих „три К" (Кіндер, Кірхе, Кіхе), також головно з метою звернути виключну увагу жінок на родження і виховування дітей. В Італії Мусоліні уряджує попросту конкурси на діти з державними ордерами та грішми, як нагородою.

Одначе треба признати, що там принайменше помагають багатодітинним родинам, тому й ті гасла не виглядають смішно. Інакше виглядають поклики до масового плодження дітей у краях, де шаліє безробіття та де новонароджена дитина згори призначена на нужду та недуги. Крім господарсько-суспільних умовин для приросту населення даного краю є важним вік, в якім мужчини даного краю женяться, себто мають змогу женитися. Ось обчислили, що колиб мужчини женилися в 24. р. життя, то за 100 літ булоб 4 покоління. Якщож мужчини женяться у віці 33 р. на 1 століття випадає лише 3 покоління. Колиб кожне подружжя мало 3 дітей, то в першім випадку на століття випадало би 120 дітей, в другім лише 39. Характеристичне, що останні цифри відносяться головно до умовопрацюючої інтелігенції, яка найпізніше має змогу женитися.

„Стерилізація" людей.

Від недавна ряд держав запровадив у себе всякі закони, що мають на меті поправити стан здоровля і моралі населення. Ті закони передбачують і т. зв. „стерилізацію" шкідливих для публичного здоровля та моралі осіб. „Стерилізацію" називають таку операцію на тілі даної особи, що позбавляє її можности запліднення, чито бути заплідненою; мужчин позбавляють цієї можливости підвязуючи їм насінні проводи, котрими виходить насіння до сечової цівки, а жінкам підвязують подібні проводи, що ними дістаються яєчка з яйника до уразу (матиці).

Перший закон про стерилізацію людей видали в Америці в 1928 р. в Швайцарії. Потім їх видали в Данії, Німеччині, Швеції, Норвеґії, Фінляндії. Одначе їх пристосовують ріжно, бо коли в Данії стерелізовано дотепер всього 46 осіб, то в Німеччині від 1934 р. дотепер стерелізовано аж 200 тисяч осіб.

В Европі виконують стерелізацію на просьбу даної особи, а в Німеччині істнує ще й примус позбавляти розродчих здібностей особи, що їх вважають „суспільним тягарем". Спеціяльно зачисляють тут людей обтяжених дідичними хоробами. Про стерилізацію рішає спеціяльна комісія, зложена з суддів та лікарів, а переводять її в шпиталях.

Треба зазначити,що „стерилізація" позбавляє пацієнтів лише спромоги запліднювати, а не самої секс. функції. Зовсім позбавлені спромоги запліднювати і секс. функції є тільки особи по т. зв. „кастрації". Ця операція полягає на позбавленні даної особи її полових залоз (у мужчин ядер, в жінок яйників). У кастрованих осіб зникає зовсім половий гін і нидіє полове життя. Кастрацію застосовують тепер в Німеччині лише супроти тяжких сексуальних злочинців, що загрожують публичній безпеці

ЩОРАЗ БІЛЬШЕ ДОБУВАЮТЬ НАФТИ.

Нафтова ропа,. це одне з найцінніших багатств, які мусить мати кожна держава для правильного розвою свого промислу. Крім цього у нижчих культурно краях, де нема великої електричної мережі, вживають її до освітлювання. Врешті нафта має величезне значіння як паливо до моторів, що особливо цінне тепер у часі великих змін ведення війни, наслідком нечуваної моторизації майже усіх родів зброї. Тому й не диво, що всі держави розпадаються за нафтою і експльоатують якнайінтенсивніше свої нафтові терени. Томуто і продукція цієї цінної копалини значно зросла. Коли у 1935 р. на цілім світі видобуто 226,5 міл. тон нафтової ропи, то у 1936 році видобули її на 20 міл. більше, а 40 більше ніж в 1929 р. себто перед вибухом кризи.

Кількість видобутої нафти зросла в Зл. Д. П. Америки (на 10,8 прц.), в СССР. (на 7,4 прц.), Англії (в копальнях Ірану і Іраку на 15 прц.), Румунії, Німеччині (о 3,5 прц.). Тільки в двох краях упала продукція нафтової ропи: на бритійськім острові Борнео к. Індій, та в Польщі, над чим й бідькає польський нафтовий промисл.

ГАЛИЧИНА — КРАЇНОЮ ЗРАЗКОВИХ ЛЮДЕЙ.

Як відомо, на тих каварняних гостей, що залишаються по 12-ій вночі в льокалі, наложили тому три роки спеціяльний податок на Фонд Праці. Податок від сидження по 24-ій год. в каварні чито веселому льокалі стягають в той спосіб, що по тій годині кельнер ходить від столика до столика і від кожного стягає по 50 сот., залишаючи йому відповідний бльочок. Так стягають від тих, що бавляться, поневільну дань на безробітних. З тих 50 сотикових оплат виростає поважна сума, бо нпр. в 1935/36 р. до Фонду Праці у Варшаві вплинуло з цілої держави 486.441 зол. Статистика, хто кільки накладав на ту суму є незвичайно цікава: характеризує виразно добробут та замилування до нічних гулянок у поодиноких сторонах польської держави. Найліпше бавляться по півночі в Варшаві, якої мешканці „нічні пташки" зложили до Фонду Праці майже половину цілої згаданої суми (212.886 зол.), потім йде воєвідство шлеське (75,680 зол.), лодзьке (43,739 зол.), познанське (41,733 зол.), поморське (20,320 зол.), — а на сірому кінці йдуть східногалицькі воєвідства, — львівське (12,390 зол.), станиславівське (3,144 зол.) і тернопільське (1,390 зол.).

Оці числа є дуже пророчисті, бо вказують на вбогість нашого краю, де люди не можуть соб дозволити на коштовні нічні розваги і тому йдуть перед 12-ою спати.

—о—

ПОПИТ НА ДІЯМАНТИ В АНГЛІЇ.

В останніх роках у звязку із світовою кризою значно зменшився попит на дорогоцінні камені, тому то обнизилася продукція копалень діямантів. Зате в останніх місяцях копальні діямантів в Африці почали інтенсивно працювати, а ціна діямантів в Англії значно пішла вгору. Пояснюють це масовими закупнами діямантів англійцями у звязку з приготуваннями до коронації Юрія VI., що відбудеться в травні ц. р. В останніх місяцях продали в Льондоні більше діямантів, як у часах найбільшого добробуту.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Китаєть говорить про Европу.

Д-р Лін-Ю-Танґ написав цікаву брушуру про Европу і европейців. Подаємо в перекладі цікавіші місця.

„В Шанґаю був в одній редакції великого щоденника редактор, який засадничо не згадував про важливі питання дня. Він обговорював тільки такі проблеми як „значіння слухняности дітей батькам" та інші подібні справи. Я піду за його прикладом і не буду писати про справи Тихого Океану.

Напишу про свій погляд на білих людей. Я не говоритиму правди, бодай не всю правду, отже не потребуєте лякатись.

Здається, всі народи є тепер у поганому настрою. Мусимо запитати себе чому це так, бо прецінь там, де в людських справах наступив заколот, винні в тому самі люди. Ми китайці мусимо також поставити собі питання, які психольогічні недостачі мають у собі европейці, що втримання мира в Европі робить неможливим?

Поступ в Европі — це не вислід думання її мешканців, тільки недостаток думання. Бо коли б на керівнім місці Европи поставити найвищу людську інтеліґенцію — Европа не була би тим, чим вона є сьогодні.

Недостача льоґіки підставою успіху.

Але окремо хочу поговорити про Англію і то в кількох причин. Передовсім тому, що ми китайці всіх европейців уважаємо англійцями. Дальше тому, що англійці мають більше здорового розуму і не зраджують своїх почувань. Я завжди потягну радше за хвіст британського льва, ніж за вус британського моряка. Британський лев має більше зрозуміння для дотепу. А по трете, я відчуваю, що краще розумію англійців, бо дух англійського народу більше зближений до нашого, бо оба народи шанують реалізм і здоровий розум. Оба народи міцно недовіряють льоґіці і надто ідеальній арґументації, бо вони вірять, що доказ не може бути правильний, коли він за сильно льоґічний. Всі англійці люблять здорову брехню. Китайці також. Найріжнішим річам надаємо радо всі можливі назви — тільки не правдиву.

Люди густо-часто не розуміють англійського народу, й тільки китаєць може правильно оцінити його расовий характер. Обвинувачують англійський народ, що він фальшивий, неконсеквентний, вілізливий і не має льоґіки. Буду боронити англійську непослідовність і здоровий людський розум.

Щоби правильно зрозуміти англійців, мусимо махнути рукою на льоґіку. Першою функцією не тільки кожного народу як цілости, але й кожної людини з окрема є обовязок знати, як жити, і як довго ви не навчитеся жити і приноровлюватися до вічно змінливих обставин, усе ваше думання даремне і означає тільки занепад правильної праці людського мізку. Ми всі маємо неправильне переконання, що мозок це орган, призначений для думання. Ніщо більше не розходиться із правдою. Цей погляд біольоґічно неправильний і нездоровий. Льорд Бальфур заявив якось то: „людський мозок такий самий орган для шукання поживи, як і свинське рило". Людський мозок ніщо інше, як згрубіле закінчення хребетного стрижня, якого головне завдання вичувати небезпеку і боронити життя. Ми були звірятами, заки стали фільософами.

Так зване льоґічне думання, це ніщо інше як справи звіриного світу роздути до неможливих меж а до того воно ще дуже не ідеальне. Людство по сьогоднішний день — сотворіння, яке тільки на половину думає а на половину відчуває. Той спосіб, який помагає одиниці шукати поживу і пробиватися крізь життя, вищий, а не нищий, бо таке думання завжди здоровше.

Такий спосіб думання називаємо загально здоровим розумом. Вчинок без думання може бути глупий але вчинок без здорового розуму завжди погубний. Адже нарід із дуже міцним здоровим розумом, це ще зовсім не нарід без думання. Цей нарід підпорядкував тільки свій розсудок здоровому інстинктови втримання життя і злився з ним у гармонійну цілість. Забагато фільософічних міркувань доводить народ до загибелі. Англійці переконані, що вони ніколи не попадають у власне думання і в льоґічні абстрактні міркування. У цьому лежить правдива величина англійського способу думання. Це дозволяє їм в слушний час здобути саме те, що треба, або вести потрібну війну на потрібнім місці. Це є причиною влитенської сили і живучости Англії. Може це назвати непослідовністю або обманом, але в основі того всього лежить міцний, здоровий розум англійців і їх обережний життевий інстинкт.

Іншими словами основним законом народів і одиниць є закон самозбереження і чим здібніший нарід, приноровиться до змінливих обставин, тим здоровіший його життевий інстинкт, без огляду на те, яку небудь льоґіку.

„Послідовність", говорить Ціцерон — „це чеснота малих людей". Англійський нахил до непослідовности це просто ознака величини Англії.

Англійська непослідовність.

Візьмім 'нпр. гідну подиву англійську імперію, досі найбільшу державу світа. Як побудували її англійці? При помочи повної відсутности льоґічного думання. Правда, можна обстоювати думку, що свою велич завдячує британська імперія англійському спортовому духові, витревалости, відвазі й непродажности суддів. Це все може бути правда. Одначе знаємо ще іншу більшу причину: це брак розсудливости. Брак розсудливости витворює моральне переконання а моральне переконання родить моральну силу. Отже британська держава основується на тім, що англійці певні себе і своєї переваги. Ніякий народ не може здобути світу, як довго не свідомий свого „культурного" післанництва. Але як тільки починає роздумувати і добачувати щось у інших народів та одиниць, покидає його моральне переконання своєї вищости і ціла держава пропадає.

Британська імперія основується на зовсім нельоґічних поглядах. Її початки сягають до чинів піратів і боїв із еспанською державою за королеви Єлисавети. Але коли для поширення держави потрібні були пірати, „продукувала" їх Англія стільки, як цього вимагали умовини і зробила з них національних героїв. А коли пізніше промислова революція вимагала кольоніяльних територій збуту, повстала в Англії буча за основуванням кольоній і вона відкрила свій найблизчий „цивілізаторський" вплив.

Розвиток британської держави не має собі рівного в історії людства. Та ясно, що втримати в цілости таку державу годі при помочі одної тільки „недостачі льоґіки". Британська імперія у руках кожної іншої нації давно вже заломилась би під своєю власною вагою. Справді проблема як кермувати державою, яка сягає від Канади по Австралію може розсадити голови навіть найбільших державних діячів. Це питання міг вирішити тільки англійський мозок і робить його винайшовши „кругову поруку". Це правдивий союз народів. Англійський нарід мабуть несвідомий того, бо має свою особливу прикмету робити речі, не усвідомлюючи собі їх.

Візьмім хочби англійську мову, яка стала сьогодні найбільш міжнародньою. Як це англійці зробили? Знов своїм глупим браком усякої льоґіки і повною нехітю до кожної іншої мови.

Англійська аксіома така: навіть у Римі почуватися як дома. Очевидно ціла справа зовсім нельоґічна, але й тут виявилась вона правильна і тому англійська мова найбільше поширена у світі.

В англійськім життї більше таких непослідовностей.

Англійська церква теольоґічна аномалія. Із теольоґічної точки погляду це римський котлет із англійським сосом, папська теольоґія але без папи, вислів політичних поглядів Генрика VIII. Вона абсурдна, смішна, нельоґічна, сьогодні безнадійно застаріла, а всежтаки англійський парлямент рішив вісім літ тому не зміняти молитвенників. Це найкращий доказ англійського компромісу. Одначе ця церква втрималась і працює до сьогодні.

Англійська конституція — це дальша англійська латанина але хоч вона не льоґічна, запевнює англ. народові всі його права

„Комуністичне королівство".

Форма правління це противоріччя. Називається монархією, є в дійсности демократією. Але англ. нарід не відчуває цього противоріччя. Англійці незвичайно любовно й вірно привязані до свого короля, але при помочі парляменту, де можуть обтинають доходи королівського дому. Англія може стати комуністичною державою з королем на престолі і найконсервативнішим урядом. Вона вже сьогодні соціялістична держава, яка проганяє свою аристократію з її замків і маєтків... при помочі податків. Очевидно не признається до того... і швидко може стане наскрізь соціялістична. Одно певне: той процес відбудеться без потрясень і без революції.

Оттак ходить собі англієць зі своєю парасолею по світі і не соромиться тієї парасолі, не хоче говорити інакше як по англійськи, в африканській джунґлі домагається англійських повил і не прощає свому чорному кухареві, коли він на Різдво не подасть йому серед африканської пустині... сливкового пудінгу. Він такий певний себе і при тім жахливо чесний. Його слова, вчинки і рухи носять вираз резиґнації, якщо випадково не виглядає як німий, побитий звір. Згори можна сказати, що зробить англієць, коли пчихне: вийме з кишені хусточку — бо хусточку має завжди при собі — воркне „проклятий катар" і тоді піде до дому купатися. Це таке певне, як те, що сонце сходить кожного ранку. Але ви не можете його від того відвести. Така зарозумілість не завжди приємна, але вона імпонує. Вона отим блефом підчинила собі ввесь світ. Я сам не можу зрозуміти зарозумілости людини, як собі уроює, що край занедбаний і забутий Богом,коли його громадяни у відповідну хвилину не можуть витягнути хустки до носа.

Іноді маю враження, що англійський банк ніколи не міг би лопнути, бо англійський нарід переконаний, що це „не лицює". Англійський банк чесний, точнісінько так само як і кожний почтовий уряд. І ціла британська держава неімовірно чесна. Я переконаний, що навіть сам Конфуцій уважав би Англію ідеальним краєм.

Правдивою пробою цивілізації являється не спосіб, в який ви здобуваєте і вбиваєте, але спосіб в який ви бавитеся. І саме на тій мирній штуці, як людина може бути щасливою годуючи нпр. птички, плекаючи орхідеї, збираючи грибн, почуваючися щасливо у скромнім місці — Захід може ще багато навчитися від Китаю.

Дехто говорить, що ідеальне життя можливе в Англії, коли хтось має китайського кухаря, японську дружину й французьку любку. Колиб то все можна було мати, пішлиб ми сильно вперед у мирному життї. Ми моглиб тоді забути як воюється. Інша річ, що европейці малиб багато застережень дотично такого життя, але по моїм переконанні таке мусить бути модерне життя на основі міжнародного порозуміння і загальної доброї волі".

Годі відмовити китайському журналістові багато правдивих думок. Його міркування не тільки оригінальні, але й іноді дивовижні. Всеж таки всі ті міркування незвичайно цікаві, бо позволяють нам пізнати погляд китайця на европейців.

ВЕСЕЛЕ.

ЗАМОВЛЕННЯ.

Шпилька приходить до кравця: „Я чув, що мій син винен уже вам два роки гроші за одяг. Правда?

— Так, пане Шпилька, — відповів кравець. — Чи ви може прийшли полагодити цю справу?

— Ні, зовсім ні! Я хотів лиш довідатись, чи ви зробилиб мені одяг на таких самих умовинах.

ДОБРА РАДА.

— Чи ти далі хропеш так жахливо?

— Ох, так жахливо, що сам від того хропіння буджусь.

— То чому не спиш у другій кімнаті?

НОВИНКИ.

— **Академія в 300-ліття смерти митрополита Йосифа Велямина Рутського** відбудеться в неділю 21. ц. м. в год. 12. вполудне в салі Великого Театру з такою програмою: 1) Д. Бортнянський: „Вскую прискорбна єси" — хор питомців. 2) Святочна промова. 3) Д. Бортнянський: „Блажен муж" — хор „Львівського Бояна", 4) A Corelli—Leonard: „La Folia", скрипкове сольо — студ. теол. А. Цегельський, 5) В. Барвінський: „Боже одомщенія зглянься" — сольоспів Михайла Голинського. 6) Д. Бортнянський: „Небеса повідають славу Божу" — хор питомців. Фортепіяновий дострій обняли: д-р Н. Ніжанковський і д-р Б. Кудрик. Диригенти хорів: І. Охримович і В. Якубяк. Білети в ціні від зол. 1.50 до 3.— і студентські по зол. 0.5 можна набувати в Духовній Семинарії, вул. Коперника 36, у пятницю від год. 16—19 і в суботу від год. 14—18. В день Академії при касі В. Театру від год. 10-ої. 460 1—2

— **Найкращі лиси, пелеринки** виконує і порučає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254—46. Свіжі журнали на рік 1938. 3229

— **„Українська Музика".** Під цим наголовком появилось перше число місячника (за березень 1937.) під наг. „Українська Музика", що її видає Союз Українських Професійних Музик у Львові за ред. д-ра Зиновія Лиська. В першому числі поміщені статті д-ра Ст. Людкевича, В. Барвінського, д-ра В. Витвицького, Б. Пюрка, дописи з краю, огляд музичного життя у світі, хроніка і т. д. Адреса „Української Музики" така: Стрий, вул. Голувка 15. Передплата до кінця року 3 зол., окреме число 0.30 зол.

— **„Слово о полку Ігоревім" на українській сцені.** Як довідуємося, під кермою відомого наукового дослідника і письменника проф. д-ра Василя Щурата письменник Меріям-Лужницький і реж. Блавацький опрацьовують відому староукраїнську поему „Слово о полку Ігоревім" на сцену.

— **Память Тараса Шевченка** вшанує молодь філії державної гімназії з українською мовою навчання у Львові дня 23. ц. м. концертом, що відбудеться в салі головного заведення при вул. Льва Сапіги в 6. год. вечором. Основа програми концерту звязана з вершинами творчости поета, а саме його альбомом „Три літа".

— **Чому для українських аплікантів нема місця?** З кол українських адвокатських аплікантів повідомляють, що адв. д-р О. Ардан у Любачеві тримає у своїй канцелярії апліканта жида Інгбера, адв. д-р Т. Кміцикевич у Самборі — апліканта жида Зінгера, адв. д-р Горошко в Камінці Струмиловій — апліканта жида Вітліна та адв. д-р Евген Ловицький у Підгайцях — апліканта жида Зигмунта Лілієнфельда. І це діється тоді, коли українські адвокатські аплікачти не можуть найти взагалі патронів.

— **Хто виграв?** В нинішнім тягненні Державної Клясової Лотерії впали такі виграні: 10.000 зол. на ч. 58271; 5.000 зол. на чч. 83768, 165181; 2.000 зол. на ч. 106862; 1.000 зол. на чч. 89408, 127658; 500 зол. на чч. 725, 37097, 42980, 45650, 103008; 400 зол. на чч. 1837, 12892, 23559, 25731 39963, 115323, 142767, 145174, 164822; 250 зол. на чч.57447, 67545, 69227, 78522, 90284, 90840, 92817, 93923, 101638, 109571, 119301, 127458, 173395, 177313, 182829, 192896, 192985.

— **Страйки у Львові.** У фабриці „Ультрамарина" застрайкувало 100 робітників, домагаючися підвишки плат. — З тої самої причини вибух у Львові страйк капелюшників.

— **Розбудова механічного виділу львівської політехніки.** Міністеріяльна комісія, що перебувала кілька днів у Львові, признала необхідність розбудови механічного виділу політехніки і рішила передати в розпорядження комітету будови 300.000 зол. на приготовні роботи, які розпічнуться у квітні при вул. Кадецькій. Дальшу рату субвенції в сумі 2 міліонів зол. одержить комітет з початком нового буджетового року.

— **Протижидівська нагінка польських студентів.** У львівськім університеті відбулося 16. ц. м. віче польських студентів під проводом ендеків та під протекторатом університетської влади. Всі промови були спрямовані проти жидів, причому промовці домагалися усунути з університету всіх професорів жидів, не приймати студентів жидів до високих шкіл і не дозволити жидам учителювати в інших школах. Можна надіятись нових протижидівських авантюр у Львові.

— **Зухвалий грабунок у місті.** На жінку відомого промисловця Ценгута, власника готелю і ресторану, напало вечором, коли увійшла до брами своєї камениці при вул. Третього Мая, двох грабіжників і вирвали їй з рук торбинку з 300 зол. та золотий годинник. За втікаючими пустилися прохожі, м. ін. вояк Весоли, який придержав одного з них. Між грабіжниками і вояком вив'язалася сіпанина, підчас якої оба злодії втікли. Одначе на вул. Костюшка придержав обох грабіжників приватний урядовець Байтель, мужчина атлетичної будови тіла, причому помагав йому вояк Весоли. Грабіжниками були брати: фризієр Марко Зіс і токар Йосиф Зіс, яких передано в руки поліції. Гроші і годинник їм відобрано.

— **Ревізії і арештування серед комуністів у Львові.** Ніччю на середу, поліція перевела багато ревізій і арештувань серед осіб, вмішаних у комуністичну акцію. Слідча влада забрала стільки матеріялу, що покищо годі зясувати оконечні висліди слідства.

— **Смертний присуд.** Перед окружним судом у Золочеві з участю лави присяглих відбулася розправа проти Григорія Дацька з Пониковиці пов. Броди, обвинуваченого в убивстві своїх батьків. Дацька суд засудив на шибеницю.

— **Зловживання в Городенці.** Городенська поліція арештувала б. консулярного урядовця у Відні, в останньому часі війта збірної громади в Обертині, Владислава Баськевича під закидом спроневірення 3.000 зол. на шкоду громади. Баськевич є резервовим старшиною й уходив серед місцевого польського громадянства за солідну людину. Також у Городенщині викрито урядові зловживання, які покищо держать у тайні.

— **Трагічна лещетарська прогулька.** В Татрах біля Закопаного знайшли недавно тіло якогось лещетаря, що лежало в снігу по чехословацькому боці. Показалося, що це студент із Люблина Войцїх Бойковський, який ще 9. січня ц. р. вибрався сам один на лещетарську прогульку в Татри і пропав без вісти. Розпізнала його мати, яка перевезла його самоходом до Закопаного, де відбувся похорон.

— **Краєва хроніка.** 16-літній робітник у тартаку Гредля у Стрию, Станислав Барць, дістався через необережність під пилу, яка розрізала йому голову. — В Озерянах пов. Товмач арештовано 22-літнього Давида Шерцера, що вбив перед кількома днями Петра Ковальчука. — У Станиславові арештовано Мозеса і Соломона Бігельайзена під закидом підпалу свого склепу при вул. Голуховського, обезпеченого на 7.000 зол. — В Пруті під Делятином утопився Микола Залужецький із Заріча, вертаючися кладкою додому в пяному стані. — У конфекційній крамниці Кляри Келер у Тернополі при вул. Міцкевича вибухла пожежа. Врятували лише частину товару. — На полях села Лашківці пов. Теребовля збився з дороги 9-літній Станислав Кусяк із Підзамочка як 12. ц. м. вертався додому зі школи та замерз. Тіло його найшли щойно 16. ц. м.

— **Ріжні вістки.** В Монпеліє підложили під катедру пекольну машину, якої вибух знищив усі шиби в околичних домах. — На летовище в Мілянї впав військовий літак, причому згинули 4 особи. — Румунська королева вдова занедужала на затроєння.

— **Нова пайка друкарських дарунків.** Пок. д-р Володимир Охримович, який був головним редактором „Діла" кількома наворотами, зрікся раз головного редакторства через — друкарські помилки. Друкарські помилки в газеті так того діяча хвилювали, що він — як сам про це оповідав — щовечора діставав уже нервових дрожів, коли мав брати в руки свіже число газети. Помилки у чужих часописах теж його сердили, але у рідній — просто виводили з духової рівноваги. І ми — нинішні редактори „Діла" — розуміємо того свого світлого попередника. Тужимо теж інколи за звичаями „дикого Заходу" з піонірських часів, коли люди ходили з двома баламкаючими револьверами по боках і мали освячене право робити собі на місці справедливість та канонадою виладовувати слушний гнів. Такі думки приходять до голови напр. авторові вчорашньої вступної статті п. н. „Що має спільного Православна Церква з акцією полк. Коца?" Є там такі дві (слава Богу, що тільки дві) делікатні друкарські помилки: „возвание митроп. Дениса не складається з „поклику" памяті Й. Пілсудського" (як надруковано), лише з **„поклону"**; і п. Мєдзінський говорив не про **„здекомплетоване"** польське громадянство, лише **„здекомпоноване"**. — При цій нагоді перепрошуємо історика української музики, які напевне були перестрашені, коли прочитали товстим друком у радієвих програмах у „Ділі", що „Наталка Полтавка" завдячує свої мельодійні пізні композиторові Василенкові; Микола Лисенко був людиною погідної вдачі і вибачить нам цього друкарського „чортика".

Зміни у міністерстві внутрішніх справ.

У міністерстві внутрішніх справ на начальних становищах мають наступити персональні зміни. Тепер не є обсаджене становище начальника виділу безпеки та становище начальника національного виділу, крім того в найкоротшому часі має опорожнитися становище начальника політичного виділу, який перейде на становище віцевоєводи. Наслідником Сухенека-Сухецького на становищі начальника національного виділу, називають, інсп. в міністерстві внутрішніх справ Савіцького, б. начальника виділу безпеки при станиславівському воєвідстві, та Белецького, начальника виділу безпеки при тернопільському воєвідстві. Кружляє теж чутка, про недалеке уступлення віцеміністра внутрішніх справ Корсака, якого місце зайняв би теперішній тернопільський воєвода д-р Білик.

——o——

Кріваве повстання проти червоного уряду у Валенсії.

ПЕРПІНЯН, 17. 3. ПАТ. Від кількох днів кружляють поголоски про криваві бої з анархістами у Валенсії. Міністерство внутрішніх справ оголосило лякона́чний комунікат того змісту, що **заворушення здавили збройні сили, які мусіли боротись з анархо-синдикалістичними організаціями. Вже по заворушеннях анархісти оголосили загальну мобілізацію, перетинаючи телефонічні і телеграфічні дроти, займаючи стратегічні точки і підготовлялись до нової великої битви.**

До здавлення нових заворушень уряд вислав народню гвардію і поліцію, яка опанувала положення та привернула лад. **Комунікат не подає числа жертв, але воно дуже велике.** Уряд наказав перевести конфіскату зброї та вибухових матеріялів до 48 год.

Понад 300 осіб ранених у Парижі.

Надзвичайне засідання президії генеральної конфедерації праці.

ПАРИЖ, 17. 3. ПАТ. Префектура поліції оголосила комунікат, що у вчорашніх заворушеннях у Парижі було ранених 157 поліцаїв, з яких 3-ох поміщено у шпиталі, 82 мусить перервати на якийсь час службу, 57 є лекше ранених. **Крім того було ранених 84-ох членів республіканської гвардії.** Трьох ранених відвезли до шпиталю. **Між манїфестантами було 80 осіб ранених,** поліція арештувала 18 осіб.

Нині рано відбулося надзвичайне засідання президії генеральної конфедерації праці, в якому взяли участь секретарі робітничих союзів і синдикату паризької округи. По нараді обговорювали положення по вчорашніх кривавих заворушеннях у Парижі. Пополудні відбувалися наради дальше. Покищо не оголосили ніякого комунікату.

Успішний наступ на Мадрид.

НАВАЛЬ КАРНЕРО, 17. 3. ПАТ. Національні війська, як повідомляє Авас, почали вчора нагальний наступ на фронті ріки Харама. Наступ попередили артилерійським підготуванням і бомбардуванням із літаків. Національні війська посунулися на схід і заняли багато урядових становищ.

Зі судової салі.

ВІДГОМІН СТРАЙКУ МІСЬКИХ РОБІТНИКІВ У ЛЬВОВІ.

У великій салі розправ окружного суду у Львові при вул. Баторія почалась у середу 17. ц. м. розправа проти 26-ох підсудних за зорганізування страйку міських робітників у травні 1936. р. у Львові. На лаві підсудних засіли: 1) Микола Лозінський, моторовий, 2) Евген Грабик, кондуктор, 3) Зигмунт Пицина, монтер, 4) Станислав Махальський, шлюсар, 5) Йосиф Спачинський, шофер, 6) Олександер Овчаревич, шофер, 7) Ян Ліпка, шлюсар, 8) Михайло Стернальський, міський службовик, 9) Михайло Рубінович, шлюсар, 10) Йосиф Вавжищак, механік, 11) Стефан Нич, інкасент, 12) Казимир Дронь, робітник, 13) Адам Хомик, моторовий, 14) Юліян Авдикович, кондуктор, 15) Стефан Новіцький, монтер, 16) Вол. Добровольський, машиніст, 17) Віктор Малік, механік, 18) Ян Гарлендер, кондуктор, 19) Ян Гузар, кондуктор, 20) Михайло Семенович, кондуктор, 21) Володислав Стопа, кондуктор, 22) Юрій Кішка, кондуктор, 23) Антін Брик, монтер, 24) Станислав Роговський, кондуктор, 25) Франц Вось, кондуктор, 26) Ґжеґож Баврович, кондуктор

Акт обвинувачення каже, що від 2. до 25. травня 1936. р. підсудні згідно з порозумінням та заздалегідь обдуманим пляном — довели до того, що враз з іншими робітниками і службовиками міської електричної залізниці, міського газового заведення, міських водопроводів і заведення чищення міста покинули працю та внеможливлювали загальне користання з міських трамваїв. Крім того утруднювали правильне ділання заведень публичної ужиточности, що доставляють воду, світло, тепло та енергію. За це прокуратор притягнув підсудних до відповідальности зі ст. 223. і 224. к. з.

Підсудні Нич і Кішка не прийшли на розправу, бо занедужали і тому проти них відбудеться окремо розправа. Зізнання підсудних тягнулися майже цілий день. Підсудні не почуваються до вини, бо наперед оголошено страйк і щойно пізніше вибрано страйковий комітет. Завданням комітету було посередничання між робітниками та управою м. Львова. Комітет змагав до того, щоб закінчити страйк і не мав ніяких намірів, що суперечилиб публичному або суспільному інтересові.

Підсудні відповідають перед одиничним суддею окружного суду д-ром **Майковським**. Обвинувачує прок. Кілянович. Підсудних боронять адвокати: **д-р Шуманський з Варшави, д-р В. Старосольський, д-р Личковський, д-р Живіцький, д-р Аксер, д-р Ґерштать і д-р Шляфенберг** — усі зі Львова.

✝ Посмертні згадки.

ІЛЛЯ БЛАВАЦЬКИЙ.

По важкій недузі помер у суботу 13. ц. м. у 88-ому році життя Ілля Блавацький, селянин у селі Сторонятині пов. Львів. Від найраніших літ аж до пізної старости життя Покійного було виповнене важкою і творчою працею. Лише нею придбав господарство та вибився на передове місце не тільки в родинному селі, але здобув пошану й загальну любов у цілій околиці. Покійний розумів вагу освіти, бо сам, вивчивши азбуку у дяка, постійним читанням придбав собі ширшу освіту і став дяком, залишаючись ним аж 54 роки. Тому то стягався з останнього і дав високу освіту своїм двом синам, які нині займають передові місця у житті українського громадянства, один як адвокат у Сяноці, другий як суддя. Інших своїх троє дітей виховав на зразкових і національно свідомих громадян, що теж пятьом своїм дітям дали вже високу освіту. З пок. вже нині о. Ст. Чарнецьким та о. дек. М. Жарським клав Покійний основу під національне освідомлення свого села, засновуючи в 1880-их роках народню читальню, що перемінилась опісля на читальню „Просвіти". Був теж Ілля Блавацький членом основником та членом виділів усіх культурно-освітніх і господарсько-кооперативних товариств с. Сторонятина. За цю свою ідейну працю ледви чудом урятував своє життя з рук озвірілих москалів, що на весну 1915. р. перевели масові ревізії й арештування у Сторонятині та вивезли 14-ох свідоміших селян на Сибір. Але доля не щадила далі йому важких ударів. Так після відвороту українських військ зпід Львова його так важко побили, що наслідком того прийшла згодом важка недуга, від якої він уже ніколи не міг увільнитися. В. И. П!

ОСИП КУСЯК.

Як рідне село, Рісна Руська, так і дооколичні села взяли участь у похороні Осипа Кусяка. Бо це помер селянин (літ 50-ти), національний провідник свого села та околиці. Місцеві українські установи двічі мали засідання, якби то найгідніше поховати заслуженого громадянина. Вийшов, хто тільки міг, щоб віддати останню прислугу свому авторитетові. Вінками жовтоблакитними і слізми тисячки людей вкрито домовину. Місцевий парох о. Стисловський прощав тричі вірного і достойного товариша в національній роботі, називаючи покійного перлою села. О. Козіцький та о. д-р Фіґоль помагали парохові у тригодинному похоронному обряді. УНДО, якого покійний був здисциплінованим членом, репрезентував на похороні п. Агатон Добрянський, який виголосив зворушливу промову над могилою, пригадуючи заслуги покійного. — Цю трагедію переживали громадяни Рісної й околиць через повну відсутність бодай найпримітивнішої охорони залізничого тору, який іде гостинцем до Янова. Це не перший, а хіба двохсотий трагічний випадок на цьому шляху...

Ухо пяного раба не чує брязкоту кайдан, у які він закутий.

Дописи.

ЛЬВІВ-ЖОВКІВСЬКЕ.

Шевченкові Роковини на Жовківськім. В неділю 14. п. м. відсвяткувало громадянство Жовківської дільниці Шевченкові роковини дорічним концертом. Вступне слово про Шевченка пророка виголосив ред. Роман Сливка, опісля міш. хор під управою радн. Купчинського відспівав „Заповіт". На дальшу програму склались виступи мішаного хору, деклямація п. Карачинівної М. („Козачковському"), виступ бандуриста п. Сінгалевича Ю., який мусів на домагання присутніх виступати ще й у другій частині концерту. Виступ бандуриста був правдивою атракцією свята. Одною з найкращих точок була теж мельодеклямація „Гамалія" (деклямував у супроводі муж. хору п. Р. Сливка). Закінчилось це скромне, але справді поважне свято відспіванням нац. гимну. Всі хорові точки програми виконав мішаний і мужеський хор під управою радн. Т. Купчинського, який не жалує труду ні часу на культурну працю по львівських передмістях. Присутніх на салі — на жаль — за мало, як на Жовківське.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Діти — Шевченкові. Сезон концертів у честь Шевченка започаткували діти школи ім. М. Шашкевича концертом, що відбувся 10. ц. м. в салі Народнього Дому. Крім дітей шкіл ім. М. Шашкевича і св. о. Миколая були й родичі та запрошені гості. Свято почалося прольогом „Тарасове свято" у виконанні Ґеня Чеха, уч. II. кл. і Ясманицької, уч. VII. кл. та „Заповітом". Гарну промову виголосила Войтович Юлія, уч. VII. кл. Програма свята була багата та дбайливо виконана. Найефектовнішою точкою свята були ілюстровані деклямації „Учітеся, брати мої", „Сповин" і поема „Невольник". Свято полишило в серцях дітей незабутнє вражіння та защіпило в їх душах пошану і любов до Т. Шевченка.

Загальні Збори Філії Т-ва „Просвіта" в Перемишлі відбулися 13. березня ц. р. Збори відкрив і проводив ними голова філії д-р Хробак Микола. В коротких словах підчеркнув голова, що філія вела дотепер працю екстенсивну так, що перемиський повіт покритий цілою сіткою читалень, за вийнятком двох-трьох сіл, де поки що через специфічні політичні відносини не можна заснувати читалень. У цьому році філія приступила до праці інтенсивної — до поширення і поглиблення просвітянських ідей. Звертає увагу, що в читальнях „Просвіти" мусять бути згуртовані всі, молоді і старі, мужчини і жінки, невчені і вчені. Філія бореться і буде боротися з усяким розколом та буде нищити чужі шкідливі українському народові впливи, що загніздилися в деяких селах. По верифікації протоколу з попередніх Заг. Зборів спеціяльною комісією секретар філії Ногайський Василь відчитав дуже обширний звіт з діяльности уступаючого виділу. Філія обєднує 100 читалень 442 членів фізичних і 115 правних. В акції масового членства приєднано 891 членів. Поїздок від філії відбулося 188, крім цього о. Гук Михайло, опікун Дубеччини, відбув кільканадцять поїздок. Філія зорганізувала одноденний бібліотекарський курс (який властиво був вступом до ширшого, що його плянує на цей рік), з якого користало 30 осіб і двомісячний режисерський курс, з якого скористало 59 учасників. При філії засновано випозичальню театральних реквізитів. У звітовому році влаштувала філія два конкурси хорів „День Франка", „День Просвіти" і 9 просвітянських акцій. У 109 читальнях гуртується 8.259 членів. Загальний прихід чит. кас дав у звітовому році 55.616.20 зол., розхід 51.621.07 зол. Всіх книжок у чит. бібліотеках є 19.640 томів, з яких користало 4.032 членів, що перечитали 20.816 книжок. Всі читальні передплачують 156 часописів. Аматорських вистав удаштували читальні 391, свят і ріжних обходів 192. Власні доми має 45 читалень, спільні 3, решта приміщується у винайманих. Вкінці секретар, порівнуючи звіт з попередніми роками, ствердив, що з кожним роком іде до кращого. Касовий звіт здав д-р Біян Степан. Загальний прихід каси філії дав зол. 5384.57, розхід 5380.79 зол. Слід підчеркнути, що філія від 5 літ, себто від часу, коли головство філії обняв д-р Хробак Микола, працює майже без субвенцій і є самовистарчальна. Проте філія сповняє свої завдання куди краще, як давніше. Датки для філії мінімальні, бо всього 280 зол. і поміщення для канцелярії, яке дає Українбанк „Віра". Звіт Контрольної Комісії зложив проф. Ґонтарський Іван і поставив внесок, щоб признати абсолюторію уступаючому Виділові. В дискусії над звітами забирало голос багато промовців, між ними о. декан Борисевич Андрій, який підчеркнув, що завданням читальні є виробляти сильні характери. Вкінці звернув увагу на відповідний добір книжок до чит. бібліотек. Дир. Станимір говорив про послух проводові, раціональну господарку в читальнях і самовистарчальність. О. Гук Михайло, опікун Дубеччини, найбільш загроженої частини повіту, представив зріст національної свідомости Дубеччини. Вкінці звернувся із закликом, щоби громадянство жертвувало книжки і часописи для читалень Дубеччини, які не всилі їх купувати а є багато охочих до читання. По дискусії вибрано новий Виділ, у склад якого ввійшли: д-р Хробак Микола вибраний через акламацію, дир. Станимір Осип, д-р Біян Степан, інж. Артимович Антін, о. Гук Михайло, Ногайський Василь і Козьарський Ярослав. Збори були незвичайно поважні й ділові, дискусію під умілим проводом д-ра Хробака Миколи ведено дуже річево. В Зборах взяло участь 220 членів і делегатів читалень. Фреквенція, щоправда слабша, а це тому, що цим разом Збори відбулися в суботу. Збори закрив голова філії д-р Хробак закликом до дальшої витревалої праці над відродженням українського народу Перемиської Землі.

Повітовий Шевченківський концерт відбувся в неділю 14. березня ц. р. в год. 12. заходом філії Т-ва „Просвіта" в салі Народнього Дому. Свято почалось „Заповітом" мішаного хору читальні з Медики під управою п. Сміськевича Олександра, після чого проф. Ґонтарський Іван виголосив вступне слово на тему „Вплив творчости Т. Шевченка у визвольних змаганнях українського народу". Була це дуже гарна і повна змісту промова. „Бють пороги" Шевченка-Давидовського виконав мішаний хор читальні з Вовча під упр. Павлика Степ., „Суд над поетом" Б. Лепкого деклямувала знана вже в Перемишлі декляматорка Сорочак Евгенія. Після міш. хору читальні з Негрибки під упр. Литвина Миколи, що виконав „Чого мені тяжко" Волошина й „Учітеся брати мої" Котка деклямував студ. Ощудляк Ярослав „Осії гл. XIV" Шевченка. В деклямацію цю вложив Ощудляк багато чуття. Давидовського „Бандуру" виконав хор читальні Бушковичі під упр. Павлика Ст. Атракцією для публики була IV. дія з „Невольника" Кропивницького, виконана учасниками режисерського курсу. Режисерував Данилко Степан. Свято закінчив найкращий у повіті **хор, нагороджений** на конкурсі просвітянських хорів, а саме хор читальні з Медики під упр. п. Сміськевича трьома піснями: „Журба" Кошиця і „Живи Україно" Гайворонського та альт. баритонове дуо „Косив козак сіно" Кошиця при акомпаніяменті фортепіяновім п. Ґіжовської Ірини з Медики. Слід підчеркнути, що аранжери і виконавці вложили у свято багато труду. Саля Народнього Дому була виповнена по береги.

К-к

—o—

Спорт.

УКРАЇНА — ЛЬВОВЯНКА.

Товариські змагання обох дружин відбудуться в неділю на грищі Цитаделі. Початок змагань у год. 11. передполуднем. Попередить в год. 9.30 товариські змагання Україна II. — Зоря.

КОМУНІКАТ РАДИ К. Л. К.

Згідно з вимогами статуту повинні всі філії К. Л. К. перевести до кінця березня ц. р. свої загальні збори. Відписи протоколів повинні філії переслати негайно по зборах. До протоколів треба долучити точні списи членів

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ РУХ НА ВОЛИНІ РОСТЕ.

У тихій волинській стороні було справді донедавна тихо у спортовому життю. Громадянство Волині зовсім не дбало про те, щоб молоді дати змогу займатись фізичним вихованням. Чужі клюби могли почванитись лише добрими змагунами українцями. Та волинське громадянство зрозуміло вже велику виховну вагу спорту і створило кілька спортових клюбів, які, хоч не саспокоюють спортових потреб двох міліонів українців, все є найважнішим початковим кроком. А відомо, що найтяжчий кожний початок. Сьогодні маємо вже на Волині: у Рівному У. С. К. „Горинь", у Здолбунові У. С. К. „Гарт" і У. С. К. „Стир" у Луцьку.

Є надія, що за тими містами підуть інші і за короткий час не буде на Волині ні міста, ні містечка, де не було спортового клюбу.

Найкраще досі розвивається луцький клюб „Стир", який має дуже гарну, огороджену площу над Стиром. Головну свою увагу присвятив „Стир" водним спортам, одначе не занедбує теж інших ділянок спорту.

Існуючі вже на Волині спортові клюби стають з початком нового сезону з повним запалом до праці і можна надіятись, що осягнуть найкращі висліди.

ФУТБОЛЕВІ МИСТЕЦТВА СВІТУ.

В Парижі поділили на засіданні ФІФА 35 дружин, які зголосили свою участь у мистецтвах світа на поодинокі групи. Італія, як мистець світу та Франція як господар мистецтв входить до фіналів без гри. Польща має грати в другій групі з Норвегією та Ірляндією.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Г. Н. Кассон: ТВОЄ ЩАСТЯ В ТВОЇХ РУКАХ! Тринадцять рад про успіх і щастя в життю. Переклав Юра Шкрумеляк. Бібліотека практичного знання. Ч. 1. Львів 1937. Український Видавничий Інститут. Стор. 94, 16°. Ціна 1.40 зол.

О. Маркіян Марисюк ЧСВВ.: ЧИ ТРЕБА СПОВІДАТИСЯ? Бібліотека релігійної освіти, ч. 13. Видавництво ЧСВВ в Жовкві. Книжка 209. Жовква 1937, стор. 32, 16°.

Н. Сьома: ДАМЯН ЧУПРИНА. Драматичні малюнки з козацької бувальщини в 4 діях. Театральна Бібліотека, вип. 140. Рік вид. XVI. В-во „Русалка", Львів 1937, стор. 22, 8°.

О. Білоусенко: ПРИГОДИ ВОВКА-НЕСИТОГО. Збірка байок. II. видання. Діточа Бібліотека. Львів 1937, ч. 1. за січень. Стор. 59, 16°.

Аркадій Животко: 50 РОКІВ. (До історії Української Партії Соціялістів-Революціонерів). „Вільна Спілка". Прага 1936. Стор. 19, 8°.

Мирослав Ріпецький: КНЯЗЬ ЯРОСЛАВ МУДРИЙ. Видавництво „Засів", серія І., ч. 1. Сокаль, січень 1937. Стор. 36, 16°.

Василь Баричко: ЗА КРАЩЕ ЗАВТРА УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА. Львів 1937. Накладом автора. Стор. 46, ф. 16°.

Омелян Терлецький: ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ВІД 1917 Р. до найновіших часів, з 35 образками та 3 мапами. — Львів, листопад-грудень 1936. Накладом Т-ва „Просвіта". Стор. 112, ф. 8°.

Д-р Володимир Кобільник: ІСТОРІЯ САМБІРСЬКОЇ ЦЕРКВИ. Самбір 1937. Відбитка з „Літопису Бойківщини" ч. IX. Стор. 62, вел. 8°.

Михайло Возняк: ДО ІСТОРІЇ ВИДАНЬ КВІТЧИНОЇ „МАРУСІ". Українська Книгознавча Бібліотека ч. 1. Львів 1937. Стор. 14, вел. 8°.

Олена Степанів: КООПЕРАТИВИ ЗДОРОВЛЯ, ЇХ ЗАВДАННЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ, ІСТОРІЯ. Львів 1937. Бібліотека РСУК, ч. 56. Стор. 30, 8°.

Проф. М. І. Туган-Барановський: КООПЕРАЦІЯ, ЇЇ ПРИРОДА ТА МЕТА. II. видання. Львів 1936. Накладом Ревіз. Союзу Українських Кооператив. Ст. 143, 8°.

Карло Коберський: ПЛЯНОВЕ ГОСПОДАРСТВО — ВЕЛИКА ПРОБЛЄМА НАШОЇ ДОБИ. Львів 1937. Накладом Рев. Союзу Українських Кооператив. Ст. 35, 8°.

Франц Коковський: СХІДНІМИ МЕЖАМИ ЛЕМКІВЩИНИ. Бібліотека Лемківщини. Ч. 3. Львів 1937. Стор. 92, 8°.

ЖУРНАЛИ.

НАЗУСТРІЧ, література, мистецтво, наука, громадське життя. Р. IV., ч. 5. з 1. III. 1937. Зміст: Осип Боднарович: Наше Вчора і Завтра. — Богдан І. Антонич: З „Книги Лева". — За постійний український театр у Львові. — Ольга Кобилянська: Перша зустріч. — Н. К.: Згадка. — Клавдія Гаврищак: Лист з країни днів. — Софія Яблонська: Юліво. — М. Рудницький: Щось легкого. — Свідки колишньої культури. — Українська хроніка. — Чужинна хроніка. — З концертової салі. — Літературний Бім-Бам. — Мода.

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ, ч. 6 (60) з 15. березня п. р. Зміст: Віримо в молодість, в її творчу силу. (передова). — Зорганізоване польське купецтво і земельна та промислова кольонізація наших земель. — Росте сильна фінансова установа (З приводу заг. зборів Промбанку у Львові). — Сором. — Ціни йдуть угору. — Показ промислових можливостей. — Рідний промисл, реклама і наша молодь. — Перші Заг. Збори Філії в Яворові — Дещо про промислові питоменности Яворівщини. — Наші купці в Городку. — Огляд фахових і загально-господарських періодиків. — Нові видання. — Різні вісти. — Найновіший вик. розпорядок до пром. податку від обороту. — Ринок і ціни. — Господарська солідарність (фейлетон інж. М. Деревянка).

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЯТЕЛІСТ, місячник. Р. XIII., ч. 1—2. за січень-лютий 1937. Зміст: І. Корчинський: Які: чисті, чи вживані? — М. С.: Жінки на обгортці марок — небажані. — Поштові марки — кормилом держав. — Найдорожча марка на світі. — Д-р Р. Зайхтер: Чого хоче „Донаупост" від України? — † Альвін Арнольд. — Дрібні вісти. — Нові марки. — Критика і бібліографія. — Прес. фонд „У. Ф." — Дарові премії. (Адреса „У. Ф." така: Wien XVIII., Gersthoferstr. 138/8).

На викуп решти паїв „Українського Городу".

Виказ XXX.

Зложили в „Соколі-Батьку": Кооп. Народня Каса, Косів к. Коломиї 50. Окружний Відділ Т-ва В. П. У. Вчительства, Станиславів 48. Службовики Т-ва „Просвіта" 21. Районова Молочарня, Журавно 20.20. Члени „Сокола" Грибовичі Великі 16.95. „Сокіл" Глиняни 14.50. Мирослав Гайванович, Львів 12. „Сокіл" Почапи 10.28. „Сокіл" Гуменець 10. Українська Християнська Каса, Жовква 10. Абітур. Філії Держ. Гімназії, Львів 10. У. С. К. Черник Львів 10. „Сокіл" Стриганці 10. „Сокіл" Теребовля 10. Кооп. Любов Спасів 10. „Сокіл" Черниxів 10. Кооп. Ощадність Щирець 10. Члени „Сокола" Угринів 9.30. Українське Лік. Т-во окр. відділ Коломия 6.02. Дир. Береський Олександер, Львів 5. М-р Субтельний Богдан, Львів 5. Міся Яськевич, Себяновіце 5 і кличе: Ліду Романкову, Люблин, Геню Куликовську, Северину Скоморовську, Марусю Равлінську, Теребовля. Члени „Сокола IV" Львів 5. Дир. Орест Радловський, Львів 5. Д-р Роман Турко, Львів 5. Д-р Богдан Гординський, Львів 5. д-р Роман Лисяк, Львів 5. У. С. Т. Дністер, Миколаїв н. Дн. 5. „Сокіл" Косів 5. Кооп. Госп. Спож. Опіка, Биків 5. Кооп. Ключ Труханів 5. „Сокіл" Голдовичі 5. Щадн. Кред. Каса Зоря Острия 5. „Сокіл" Соколівка 3. „Сокіл" Ляшки Долішні 3. М-р Ярослав Рак 3. „Сокіл" Переволочна 3. „Сокіл" Бодварів 3. Степан Саніц, Станиславів 3. Проф. Тадей Залеський, Стрий 2.50. Михайло Палідвір, упр. школи в Комарові 2.50. Степан Перун, Львів 2. о. Олекса Гоцький, Двірці 2. д-р В. Лопатнюк, Львів 2. Роман Блащук, Львів 2. „Сокіл" Утішків 2. „Сокіл" Васильківці 2. Іван Мартинець, Миколаїв н. Дн. 2. „Сокіл" Малковичі к. Перемишля 2. „Сокіл" Кінчаки Нові 1.22. Ярослав Гоцький, Львів 1. Кооп. Селянська Поміч Тростянець Великий 1. о. Іван Кузик, Турильче 1.

У виказі ч. XXIX з дня 14. II. в „Ділі" мильно подано, що о. Плешкевич Юліян кличе Лукавського Теодора, а має бути: Лукавський Теодор зложив 2 зол.

У виказі XXIX з дня 14. II. помилково подано, що службовики „Маслосоюзу", Стрий вплатили 25 зол., в дійсности вплачено 35 зол.

У виказі XVI з дня 4. IX. помилково подано, що агр. Керницький кличе: о. д-ра І. Гринюха, Львів, інж. Романа Грицая, Рогатин, інж. Степана Тидуса, Ченстохова, о. Антона Пирога, Ілемня, о. С. Басладинського, Підмихайлівці. А має бути: агр. Григорій Керницький, Тухоля 2 зол. і кличе: проф. Кости Целевича в Тухолі на довільну суму і о. І. Прокопович, Лежаніака 2 і кличе: о. д-ра Гринюха, Львів, інж. Романа Грицая, Рогатин, інж. Степана Тидуса, Ченстохова, о. Антона Пирога, Ілемня, о. С. Басляднського, Підмихайлівці.

У XXIX виказі помилково подано, що п. Мельник Михайло вплатив 4 зол., а має бути: Мельничук Михайло, упр. школи в Дулібах 4 зол.

До виказу VII, поданого в „Ділі" ч. 160 зазначено хибно, що п. Величко Микола вплатив зол. 4 і викликав: Мартина Посацького з Новиці і Володимира Мацеха з Сівки Войнилівської, а в дійсности ті особи викликав О. Курдидик, емер. упр. школи в Ясіню, складаючи зол. 4, а п. Величко Микола, упр. гімн. Р. Ш. Золочів зложив зол. 5.

Просимо за дальші пожертви. Ще дуже багато осіб і установ, які моглиб дати, до цієї пори не відгукнулись на наші заклики, а час біжить і готівка на викуп У. Г. дуже потрібна. Вплачувати на адресу „Центробанк", Львів, вул. 3. Мая ч. 15, з допискою. На український Город. Конто ПКО 503.267

—о—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

КАЛУШ:

18. III. Шелапут.

З Калуша їде театр до Станиславова. Дня 20. III. в суботу виставить театр оперету Я. Барнича „Шаріка". Білети можна вже набувати в Українській Книгарні.

Український Театр „Заграва".

СТАНИСЛАВІВ:

18. III. „Земля" Стефаника (академія).

ГАЛИЧ:

22. III. Тарас Шевченко.
23. III. Муравлі.
24. III. Земля (Стефаниківська акад.).

КАЛУШ-ЗАГІРЯ:

28. III. Тарас Шевченко.
29. III. Муравлі.
30. III. Земля (Стефаниківська акад.).

ДОЛИНА:

31. III. Тарас Шевченко.
1. IV. Муравлі.

БОЛЕХІВ:

2. IV. Тарас Шевченко.
3. IV. Муравлі.
4. IV. Земля (Стефаниківська акад.).

Великий Театр:

Четвер, 18. III. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" з Іриною Айхлеріввою.

Пятниця, 19. III. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" з Іриною Айхлеріввою.

Субота, 20. III. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" з Іриною Айхлеріввою.

Неділя, 21. III. год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Подружжя". Год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" з Іриною Айхлеріввою.

Понеділок, 22. III. год. 7.30 веч. Премієра „Сальоме" з Іриною Айхлеріввою та „Чорна жінка із совєтів".

Кіна.

АПОЛЬО: „Пісня її мами" з Мартою Еґерт.

АТЛЯНТИК: „Непотріб".

ВАНДА: „Родина Ротшильдів", „Напад на Конго".

ГРАЖИНА: „Маєрлінг".

ЕВРОПА: „Магнолія".

КАСІНО: „Втеча Тарзана" з Джонні Вайсмілером.

КОПЕРНИК: „Шаржа легкої бригади" (Кримський орел).

МАРУСЕНЬКА: „Шаржа легкої бригади" (Кримський орел).

МЕТРО: „Баланті".

МІРАЖ: „Братерство крови".

МУЗА: „Його золота рибка".

ПАКС: „Голгота".

ПАЛЯС: „Пісеньяр Відня" із Сеее Саленом.

ПАН: „Варвара Радивилівна" із Смосарською.

РАЙ: „Буде краще" із Щепком і Тоньком.

СВІТ: „Агасвер" (Жид вічний скиталець) і „Тайна д-ра Чандлера".

СТИЛЕВЕ: „Сам на сам" з Палею Веселі і ревія.

ТОН: „Бенгальський тигр".

УТІХА: „Людина з двома лицями" та ревія.

ХИМЕРА: „Марія Стюарт".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Єгипет".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 18. березня 1937.

Берлін (357) 17.00 Пісні й форт. музика, солісти, 17.30 Китиця нар. танків, 19.15 Соната на флєт, альтівку й арфу Дебіссія, 20.00, 21.00 Весна та кохання, розр. концерт. **Білгород** (437) 21.30 Пісні, 22.20 Популярні мельодії. **Братислава** (299) 18.10 Скрипка. **Брюселя фр.** (484) 21.00, 22.00, 23.00 „Богема" оп. Пуччінія, **Будапешт** (550) 12.05 Орх. концерт, 19.00 Сальон. музика, 20.30 Концерт циг. орх., 22.50 Концерт оп. орх., **Відень** (507) 10.30 Сільська музика, 19.25, 20.00 Концерт бажань, 22.20 Італ. й англ. мадригали, хор. **Дайтшляндзендер** (1571) 10.00 Нар. пісні, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Клясичні сонати Моцарта, 20.10 Шуманів вечір. **Кошиці** (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття. **Мілляно** (369) 17.15 Вок. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Лящія фаре а Ніні" комедія Мацолєтія. **Мінхен** (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 10.30 Для дітей, 12.00 розр. концерт, 16.30 Концерт давньої музики, 19.00 Смичк. квартет ес-дур Реґера, **Прага** (470) 16.10 Розр. музика, 17.15 Славянські пісні у вик. Стефановича, 21.05 Форт. рецітал, 21.30 „Комедія на мості", рад. опера Мартіну. **Радіо Парі** (1648) 10.30 Орх. музика, 13.15, 14.00, 14.30 Розр. концерт, 14.15, 15.30 Пісні, 16.00 Оповідання, 17.30, 18.00 Театр. авд.: „Клеопатра" траг. Жоделя, „Софонісб" Де Мерета, 21.00 Спів. рецітал, 21.45, 22.00 Камер. музика. **Рим** (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Франческа да Ріміні" оп. Зандонаі.

Ширіть наш часопис!

Пятниця, 19. березня 1937.

Берлін (357) 14.15, 21.00 Розр. музика 17.00 Реґерові твори, солісти. 22.30, 23.00 Фрагменти з невідомої опери Перґолєзія **Білгород** (437) 18.20 Скрипка, 19.50 Популярні пісні, **Будапешт** (550) 12.00 Скрипка, 13.30 Військ. орх., 17.25 Популярні мад. пісні, 21.45, 22.00 Сальон. музика **Відень** (507) 11.25. 15.40 Авд. для жінок, 12.00, 13.10 Розр. концерт, 15.00 Хор, 17.00 Для дітей, 17.30 Пісні й музика давніх мистців, 19.10 „Стабат Матер" Корнеліюса, 20.15, 21.00 Концерт із Каіра, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.50 Авд. для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Діточі пісні, 18.00 Дівчата співають, 20.10, 21.00 Веселий вечір танку, **Кошиці** (259) 18.00 Для Закарпаття, **Ляйпціґ** (382) 19.45, 20.00, 21.00 „Вільний стрілець" оп. Вебера, **Мілляно** (369) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 20.40 Легка музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, **Мінхен** (405) 8.30, 9.00 Весела музика, 12.00 Вок.-муз. концерт, 16.50 Розр. концерт із Байрайту, **Прага** (470) 10.15 Соната ґ-моль на флєт, клявесин і альтівку Генделя, 15.00 „Еціо" оп. Мислівечека, 18.20 Концерт мандоліністів, **Радіо Парі** (1648) 14.00, 14.30 Легка музика, 17.00 Камер. музика, 18.45 Спів, 19.30 форт., 19.45 Пісні, 21.00 Пісні й дуети, 21.45, 22.00, 23.00 Вечір пісеньяріа, **Рим** (421) 16.00 Форт. рецітал, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Усміх Фльоренції" оп. Рафаелія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 18. березня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на днині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл,

11.30 Муз. поранок для вселюдних шкіл: орх., Бендер бас, хор. 11.57 Сигнал часу. 12.03 Мала оркестра. 12.40 Полудневий денник. 12.50 Подумаймо про городовизу для власного вжитку. 14.30 Концерт бажань. 15.00 Господарські вістки. 15.15 Орбіс говорить. 15.18 Рекламовий концерт. 15.30 Львівські біжучі вістки. 15.35 Історичні марші, попурі, гр. пл., 15.55 Куток гумору. 16.00 Програма на завтра. 16.05 Грефе Мур і Йос. Шмідт, з гр. пл. 16.20 Хвилина питань, авд. для старших дітей. 16.35 Сальон. квартет. 17.00 Свідочні клопоти господині дому. 17.15 Сучасна польська музика, з гр. пл. 17.50 Про спогади Едв. Лімановського. 18.00 Актуальна гутірка. 18.10 Сніговий комунікат. 18.13. 18.17 Спортові вістки. 18.20 Пісоньки зі звукозників, гр. пл. 18.35 Кавальт жодився на Волині. 18.50 Актуальна гутірка. 19.00 Театр Уяви: „Мати“ Моровович-Щепковської. 19.30 Резерва. 20.30 Польські нар. пісні, хор. 20.45 Вечірній денник. 20.55 Актуальна гутірка. 21.00 Ст. Маліновський: вступне слово, форт., Шлемінська спів. 21.55 Легка й танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки. 23.00 Концерт бажань.

Пятниця, 19. березня 1937.

6.30 Раннішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл.. 8.00 Авдиція для шкіл. 11.30 Для шкіл: Виїмки з творів марш. Пілсудського, 11.57 Сигнал часу, 12.03 У великопістному настрою, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Смачне й дешеве свячене в хаті, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Воякові пісоньки, хор, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Твори Д. Поппера, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Музика, орх., 16.55 І. Крашевський, у 50-ліття смерти, 17.10 Пісні з „Вітельо-равди“ Ст. Монюшка, 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортові вістки, 18.06, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 „Адмірал лунацької фльоти“ гутірка, 18.30 Оп. дуети, гр. пл., 18.40 Фізична праця та спорт, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 Довгі вічні гутірки, 19.20 Авдиція у честь маршала, 20.15 Трансм. з Каіра: Концерт орх., форт., скрипка, 21.20 Вечірній денник, 21.30 Актуальна гутірка, 21.35 „Із монюшківських опер“: орх., хор, Орловська-Черинська сопран, Я. Поплавський тенор, 22.40 Рецитації фрагм. із творів марш. Пілсудського, 23.00 Продовження концерту із монюшківських опер.

Радіокутик.

ОПЕРОВА МУЗИКА З БЕРЛІНА.

Незвичайно атракційно заповідається концерт у суботу 20. березня в год. 21.00, трансмітований з Берліна. Програма концерту складається з фрагментів виключно комічних опер, тобто творів легких, мельодійних і дотепних, а водночас музично високовартісних. Це будуть впр. дуети з опер Моцарта і Фльотова, увертюри Ніколаї і т. п. Виконавцями будуть: орхестра німецької радіофонії і співаки берлінської опери.

МІЖНАРОДНІЙ КОНЦЕРТ З ЄГИПТУ.

У пятницю 19. березня в год. 20.15 радіослухачі матимуть нагоду почути концерт з.. Єгипту. З американського університету в Каірі европейські радіостанції трансмітують міжнародний концерт, присвячений єгипетській музиці.

Єгипет має від багатьох віків власну музичну традицію, власну тональну систему і специфічний рід звуку, інструментацій та інтерпретацій. В останніх часах можна там завважити сильний вплив европейської музики.

Оскільки ці впливи змінили стару фізіономію єгипетської музики, оскільки збереглися давні її властивості, дізнаються радіослухачі з цієї цікавої авдиції. Почуємо в ній Єгипетську Симфонію на орхестру, Рапсодію на фортепіян, скрипкові твори єгипетських композиторів та у виконанні артистів цієї країни.

РЕПОРТАЖ З МАНЕВРІВ ФРАНЦУСЬКОЇ ФЛЬОТИ.

Одна французька радіостанція видала репортаж з маневрів французької фльоти на Атлантику. В плані маневрів було затоплення підводного човна. Репортер, описуючи рухи кораблів, згадав у відповідному моменті про затоплення підводного човна „Аякс“ та про перегрупування кораблів з цього приводу. В Бресті, до якого саме порту належав цей підводний човен, де, як видно, слухали репортажу одним вухом, повстала незвичайна паніка. Щойно морський уряд пояснив на численні запитання це непорозуміння.

ТРАНСМІСІЯ З УРОЧИСТОСТИ КОРОНАЦІЇ В АНГЛІЇ.

Вже 9. травня англійська радіофонія розпочинає урочисту коронаційну програму, в якій виступлять найкращі артисти, а в день коронації будуть трансмітовані всі подробиці урочистостей. У цьому дні в год. 20.00 коронований король промовить до англійського народу. Покищо ще не устійнено, які европейські радіофонії трансмітуватимуть коронаційні урочистости.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно—продажа: Бельги бельг. 89.13, 88.70, Долари американські 5.28·50, 5.26·00, долари канад. 5.28.00—5.25.50, Фльорени гол. 289.30—287·60, Франки фр. 24.59—24.15, Франки швайцарські 120·60—119·80, Фунти англ. 25.86—25·70, Гульдени данц. 100.20—99.80, Корони ч. 16.60—15.80, Кор. дан. 115·44—114.60, Кор. норв. 129.93—128.95, Корони шв. 133.33—132.35, Ліри італ. 24.42—23.70, Марки фін. 11.43—11.00, Марки нім. 124·00—120·00, Шил. австр. 96.00—95.00. Марки нім. срібні 133, 129.

Акції.

Банк Польський 100·00, Цукор 30·25, Вугіль 21·00, Ліліпоп 14·00, Моджеїв 8·00, Островець 30·25, Стараховичі 35·00, 34·75.

Тенденція дещо слабша.

Папери.

3 пов. інвест. 1. ем. 65.00, 2 ем. 64·50, серії конот. 5 пр. пов. кон. 55.00, 54.50, 5 проц. зал. 53·25, 6 проц. пов. дол. 50·50, купон 50·77, 4 проц. пр. дол. 45·25, 45·00, 7 стабіл 368·00, купон 73·79, 4 проц. пов. консол. 52·50, 52.25, 51·25, 50·75, 50·88, три ост. др.

Збіжжя.

Львів, 17. III.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Висівки житні	14·00—14·25
Висівки пшен. грубі	15·00—15·25
Висівки пшен. середні	14.00—14·50

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 17. березня ц. р. кооперативам платить за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3·15 зол
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	3·20 „
1 кг. масла експ. платить з експ. опакув. включно дефінітивно	3·20 „
молоко від 11. I. ц. р.	0.18—0.19 „
копа яєць	3.40—3.50 „

Тенденція на масло й молоко сильна. На яйця звишкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 17. III. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре умясені, повногруді товсті	1.45 зол.
Індики I. кл., добре умясені, повногруді товсті	1.50 „
Курки молоді I. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.20 „
Качки товщеві I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.30 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

Подяка.

Усім, що після непадійної смерти нашого найдорожчого Мужа і Батька, бл. п. **Володимира Чайківського**, проф. гімн. в Сяноці, поспішили із словами потіхи та розради і помогли нам у тім великім горю, як також зложили устно чи письменно заяви співчуття, складаємо щиру подяку.

Дякуємо теж якнайщиріше Вор. Духовенству місцевому і з доокружних сіл за провід у похороні, за парастаси, панахиди та поминальні богослуження.

За прихильність та прощальні слова складаємо глибоку подяку ВП. П. Директорові та Вчительському Зборові і тій Дорогій Молоді, що на своїх раменах віднесла домовину зі своїм невіджалуваним професором аж на цвинтар. Хорові „Просвіти“ і гімназії та його дириґентові за участь у похороні та у всіх відправах з серця складаємо подяку. Також щиру подяку складаємо українським Товариствам та Установам за жалібні засідання. Кружкові Родичів за влаштування академії в честь Помершого і всім, що так дуже численно та з великим жалем відпровадили тлінні останки Покійного на вічний спокій.

Емілія Чайківська — дружина;
Богдан і Ольга — діти.

ОПОВІСТКИ.

Звичайний Загальний Збір Т. С. Т. „Підгіря“ в Дрогобичі відбудеться в неділю 4. квітня 1937 р. в 10 год. передпол. в домівці Т-ва. **Рада Т. С. Т. „Підгіря“** в Дрогобичі. 454

На Рідну Школу зложили: Українські Політичні Вязні львівської вязниці 66 зол. замісць харчів в річницю бою під Крутами; Панство Дичкевичі, Перегноїв 10 зол. замісць вінця на могилу бл. п. Сидонії Ганасової; Петро Гула, уряд. Ц. С. Львів 40 зол. гонорар від Адм. „Шлях Молоді“ за оледження білянсу за 1936 р.

На Рідну Школу зложив через Адмін. „Діла“ п. Н. Н. зол. 12.—.

Галя з Топольницьких і інж. Богдан Філінські складають 30.— зол. на добродійні цілі замісць окремих повідомлень про своє вінчання, яке відбулось у Шумлянах пов. Підгайці. 457 1-1

Звичайні Заг. Збори Видавничої Спілки „ДІЛО“

кооперативи з обм. відпов. у Львові, відбудуться дня **29. березня 1937 р.** в год. 16. в льокали Редакції „Діла“, Ринок 10, з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.

2) Звідомлення завідуючих органів з діяльности за рік 1935 і 1936 та звіт з переведеної ревізії. 3) Звіт Контрольної Комісії, затвердження білянсу й уділення абсолюторії.

4) Розділ чистого зиску.

5) Вибір 3 членів Надзірної Ради і заступників.

6) Вибір Контрольної Комісії.

7) Затвердження прелім. буджету на 1937 рік.

8) Визначення найвищої квоти зобовязань кооперативи і визначення найвищого кредиту для одного члена.

9) Внески й запити.

Річні замкнення і білянс вложені в льокалі кооперативи для перегляду членам.

Надзірна Рада.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і поміж надісланими	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик.

Видає Видавнича Спілка „Діло“.

В друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.